

DECYZJA KOMISJI**z dnia 23 lipca 2013 r.****w sprawie pomocy państwa SA.35062 (13/N-2) wdrożonej przez Portugalię na rzecz Caixa Geral de Depósitos***(notyfikowana jako dokument nr C(2013) 4801)***(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)***(2014/767/UE)*

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich i innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 28 czerwca 2012 r. Republika Portugalska („Portugalia”) zgłosiła środki dokapitalizowania na rzecz Caixa Geral de Depósitos, SA („CGD” lub „bank”).
- (2) W dniu 18 lipca 2012 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie SA.35062 (12/NN) („decyzja w sprawie ratowania”) ⁽²⁾, którą zatwierdziła dokapitalizowanie CGD wdrożone dnia 29 czerwca 2012 r. jako pomoc na ratowanie.
- (3) W wiadomości e-mail z dnia 27 września 2012 r. Portugalia poinformowała Komisję, że następnego dnia Caixa Geral Finance Limited („CGDF”), podmiot powiązany z CGD, wypłaci dywidendy posiadaczom wieczystych akcji uprzywilejowanych niekumulacyjnych.
- (4) W dniu 28 września 2012 r. CGDF dokonała wypłaty dywidend.
- (5) W dniu 18 grudnia 2012 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie SA.35062 (12/NN) („decyzja o wszczęciu postępowania”) ⁽³⁾ wszczynając formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania pomocy na ratowanie na podstawie art. 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽⁴⁾.
- (6) Publikując tę decyzję, Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag w odniesieniu do jej wstępnego wniosku, że wypłata dywidendy stanowiła naruszenie warunków decyzji w sprawie ratowania, jednakże nie otrzymała żadnych uwag w tej kwestii.
- (7) Ze względu na pilny charakter sprawy Portugalia zgodziła się w drodze wyjątku na przyjęcie niniejszej decyzji w języku angielskim.

⁽¹⁾ Dz.U. C 116 z 23.4.2013, s. 13.⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247111/247111_1420908_83_2.pdf⁽³⁾ Zob. przypis 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

2. OPIS

2.1. Beneficjent

- (8) CGD jest grupą bankową należącą w całości do Portugalii. Na dzień 31 grudnia 2012 r. grupa posiadała aktywa netto ogółem (w oparciu o system rachunkowości) ⁽⁵⁾ w wysokości 116,9 mld EUR oraz portfel pożyczek netto ogółem w wysokości 74,7 mld EUR. Na działalność banku składają się między innymi: krajowa i międzynarodowa bankowość komercyjna (przede wszystkim w Hiszpanii, portugalskojęzycznych państwach Afryki, Makau i Brazylii), bankowość inwestycyjna, zarządzanie aktywami, wyspecjalizowane transakcje kredytowe oraz działalność ubezpieczeniowa.
- (9) W 2012 r. grupa CGD była liderem w większości obszarów działalności gospodarczej prowadzonej na portugalskim rynku krajowym (w szczególności w obszarze kredytów i pożyczek udzielanych klientom, depozytów od klientów, ubezpieczeń, leasingu, bankowości inwestycyjnej i zarządzania aktywami).

Tabela 1

Główne dane finansowe CGD (w oparciu o system rachunkowości)

	31.12.2012
Całkowita suma bilansowa (w mld EUR)	116,9
Kredyty udzielane klientom (w mld EUR)	74,7
Depozyty detaliczne (w mld EUR) (*)	71,4
Całkowite finansowanie na rynku międzybankowym (w mld EUR) (**)	35,2
Pracownicy, liczba całkowita w grupie	23 028
Liczba oddziałów, całość grupy	1 293
Udział w rynku krajowym depozytów	28,1 %
Udział w rynku krajowym kredytów	21,3 %

(*) Zobowiązania wobec klientów.
(**) Pasywa pomniejszone o zobowiązania wobec klientów lub banku centralnego.

2.2. Zdarzenia uruchamiające środki pomocy

- (10) Od początku kryzysu zadłużeniowego CGD doświadczała trudności w dostępie do rynków hurtowych. Trudności te początkowo dotyczyły dostępu do rynków kapitału średnio- i długoterminowego i stopniowo objęły dostęp do rynków pieniężnych perspektywy krótkoterminowej.
- (11) W rezultacie CGD musiała ograniczyć uzależnienie od finansowania na rynku międzybankowym i uruchomiła swój warunkowy plan zachowania płynności w pierwszym kwartale 2010 r., próbując następnie: a) pozyskać alternatywne źródła finansowania, głównie przez finansowanie zabezpieczone; b) zwiększyć pulę uznanych zabezpieczeń, tak aby była ona dopuszczalna dla EBC; c) sprzedać aktywa niestrategiczne; oraz d) przedstawić inwestorom i kontrahentom swoje dane uwierzytelniające potrzebne do uzyskania kredytu.

⁽⁵⁾ W niniejszej decyzji informacje finansowe dotyczące CGD opierają się zasadniczo na systemie ostrożnościowym, który CGD stosuje w celu przedstawienia odpowiednich informacji finansowych Banco de Portugal, wypełniając swój obowiązek regulacyjny, i wewnątrznie w celu sporządzania prognoz finansowych aktualizowanych okresowo w odniesieniu do każdej jednostki gospodarczej. CGD stosuje ten system ostrożnościowy w odniesieniu do wszystkich informacji finansowych zawartych w jej planie restrukturyzacji oraz w planie finansowania i w planie uzupełnienia kapitału, które regularnie przedkłada Międzynarodowemu Funduszowi Walutowemu („MFW”), Europejskiemu Bankowi Centralnemu („EBC”) i Komisji Europejskiej („trojka”).

Grupa CGD publikuje jednak swoje roczne informacje rachunkowe w rocznych sprawozdaniach finansowych, posługując się systemem rachunkowości. System rachunkowości uwzględnia wszystkie jednostki zależne, niezależnie od tego, czy są one objęte zakresem regulacyjnym portugalskiego banku centralnego. W przypadku CGD najistotniejsza różnica między systemem ostrożnościowym a systemem rachunkowości wiąże się z Caixa Seguros e Saúde („Caixa Seguros”), jednostką dominującą w jednostce gospodarczej zajmującej się ubezpieczeniami i ubezpieczeniami zdrowotnymi, która w systemie ostrożnościowym uwzględniona jest poprzez zastosowanie metody praw własności.

W celu ułatwienia porównania z publicznie dostępnymi danymi niektóre informacje finansowe zawarte w niniejszej decyzji opierają się więc na systemie rachunkowości, jednakże w każdym takim przypadku są wyraźnie wskazane jako takie.

- (12) W ramach planu pomocy ekonomiczno-finansowej uzgodnionego przez Portugalię, Komisję, EBC i MFW grupa CGD została wezwana do przedstawienia planu finansowania i uzupełnienia kapitału na okres 2011–2015, który miał być poddawany przeglądowi kwartalnym. Pierwszą wersję tego planu przedstawiono dnia 26 lipca 2011 r., a następnie wprowadzono do niej zmiany.
- (13) Jeżeli chodzi o wypłacalność, wskaźnik kapitału podstawowego Tier I CGD, obliczony zgodnie z zasadami Bazylea II, wynosił na dzień 31 grudnia 2011 r. 9,48 %. Celem planu finansowania i uzupełnienia kapitału było osiągnięcie m.in. wskaźnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10 % do dnia 31 grudnia 2012 r. według zasad Bazylea II, zgodnie z wymogami protokołu ustaleń podpisanego przez rząd Portugalii z jednej strony oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Komisję i Europejski Bank Centralny z drugiej strony. W następstwie zalecenia Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) plan finansowania i uzupełnienia kapitału został zaktualizowany w zakresie poziomu kapitału wymaganego od dnia 30 czerwca 2012 r. w celu wypełnienia zapotrzebowania na kapitał obliczonego na podstawie wysokości zadłużenia państwa i samorządów lokalnych wobec banku („bufor długu publicznego”) oraz zapotrzebowania na kapitał wynikającego z testu warunków skrajnych przeprowadzonego przez EUNB („wymagania EUNB”).
- (14) Zgodnie z wersją planu finansowania i uzupełnienia kapitału z maja 2012 r. i w następstwie zalecenia EUNB stwierdzono potrzebę podwyższenia kapitału o 1,650 mld EUR.

2.3. Środki pomocy

- (15) Środki dokapitalizowania podjęte przez Portugalię jako wyłącznego udziałowca CGD polegały na następujących działaniach:
- (i) objęciu akcji zwykłych w ramach nowej emisji („podwyższenie kapitału”) w kwocie 750 mln EUR; oraz
 - (ii) subskrypcji instrumentów zamiennych („warunkowych obligacji zamiennych”) wyemitowanych przez CGD w kwocie 900 mln EUR, które kwalifikują się do celów wypłacalności zgodnie z wymogami EUNB jako kapitał podstawowy Tier I.⁽⁶⁾
- Szczegółowy opis środków pomocy przedstawiono w motywach 12–25 decyzji w sprawie ratowania.

2.4. Formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie wykorzystania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem

- (17) Jak określono w motywie 31 decyzji w sprawie ratowania, Portugalia zobowiązała się zapewnić stosowanie przez CGD (jako grupę) ograniczeń dotyczących postępowania równoważnych z ograniczeniami, jakie stosuje się wobec banków dokapitalizowywanych zgodnie z nowym programem dokapitalizowania dla instytucji kredytowych w Portugalii⁽⁶⁾, włączając w to między innymi:
- zakaz wypłaty dywidend,
 - zakaz płatności kuponowych i płatności odsetek z tytułu instrumentów hybrydowych i długu podporządkowanego niebędących w posiadaniu Portugalii oraz w przypadku braku zobowiązania prawnego do dokonania takich płatności.
- (18) Dnia 28 września 2012 r. CGDF, podmiot powiązany z CGD, dokonał wypłaty dywidend z tytułu wieczystych akcji uprzywilejowanych niekumulacyjnych w wysokości 405 415 EUR bez zgody Komisji. Suma ta odpowiada 0,025 % kapitału wniesionego dnia 29 czerwca 2012 r.
- (19) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wstępnie uznała, że wypłata dywidend dokonana przez CGDF dnia 28 września 2012 r. jest objęta zakazem wypłaty dywidend, który miał zastosowanie wobec CGD zgodnie z decyzją w sprawie ratowania, oraz że wypłaty dywidend stanowiły niezgodne z przeznaczeniem wykorzystanie pomocy przyznanej na ratowanie.

3. RESTRUKTURYZACJA CGD

- (20) CGD przedstawiła plan restrukturyzacji zawierający cztery główne elementy:
- eliminację dźwigni finansowej bilansu grupy CGD poprzez sprzedaż w ramach działalności ubezpieczeniowej i sprzedaż pozostałych niestrategicznych udziałów kapitałowych oraz poprzez likwidację aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową,
 - poprawę efektywności operacyjnej,

⁽⁶⁾ Decyzja z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie SA.34055 (11/N), Dz.U. C 249 z 18.8.2012, s. 5.

- restrukturyzację działalności CGD w Hiszpanii,
- spłatę warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 900 mln EUR podczas okresu restrukturyzacji.

Eliminacja dźwigni finansowej

- (21) CGD podjęła działania w celu eliminacji dźwigni finansowej w bilansie jeszcze przed podwyższeniem kapitału w czerwcu 2012 r. Od grudnia 2010 r. do czerwca 2012 r. bank zmniejszył swój bilans o około 8,2 mld EUR (system rachunkowości).
- (22) W planie restrukturyzacji określono dodatkowe działania w celu eliminacji dźwigni finansowej. Przewidziano sprzedaż działalności ubezpieczeniowej Caixa Seguros i innych niestrategicznych udziałów kapitałowych oraz likwidację aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową, aby umożliwić CGD większą koncentrację na podstawowej działalności w zakresie bankowości detalicznej i uzyskanie funduszy, które następnie wzmocnią kapitał podstawowy banku. CGD dąży do dalszej eliminacji dźwigni finansowej w bilansie grupy w zakresie aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową w kwocie [10–20] mld EUR, co – w porównaniu z bilansem skonsolidowanym z grudnia 2012 r. (opartym na systemie rachunkowości) – przekłada się na redukcję o [10–20] %. Sprzedaż działalności ubezpieczeniowej stanowi istotny element działań w celu eliminacji dźwigni finansowej, przyczyniając się do redukcji zadłużenia o około [...] * mld EUR. Wkład uzyskany ze sprzedaży pozostałych niestrategicznych udziałów kapitałowych wyniesie [0–5] mld EUR, wkład ze spłaty zadłużenia byłego Banco Português de Negócios („BPN”) wyniesie [0–5] mld EUR, a wkład z wygaszania kredytów niezwiązanych z podstawową działalnością w Hiszpanii wyniesie [0–5] mld EUR. Ponadto około dwie trzecie portfela niezwiązanego z działalnością podstawową ([10–20] mld) zostaną zlikwidowane do końca 2017 r., podczas gdy pozostała część portfela zostanie zlikwidowana po 2017 r.
- (23) Caixa Seguros jest liderem rynku w Portugalii; w grudniu 2012 r. jej całkowite udziały w rynku wynosiły odpowiednio 31 % w sektorze ubezpieczeń na życie i 26 % w sektorze ubezpieczeń innych niż na życie, w tym działalność zakładu ubezpieczeń pokrywającego wiele grup ryzyka w ubezpieczeniach na życie i innych niż na życie oraz zakładów ubezpieczeń specjalistycznych, w szczególności ubezpieczeń zdrowotnych i ubezpieczeń samochodowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. Caixa Seguros reprezentowała 9,2 % skonsolidowanych aktywów netto CGD i generowała dochód netto, który mógł być przydzielony akcjonariuszom CGD, w wysokości 89,7 mln EUR, w oparciu o wartość składek na ubezpieczenia bezpośrednie, które w 2012 r. wynosiły 3 195 mln EUR.
- (24) CGD zrestrukturyzuje Caixa Seguros w celu poprawy jej poziomu zbywalności i ułatwienia procesu sprzedaży. CGD może [...]. Proces sprzedaży umożliwi wszystkie możliwe konfiguracje, od [...]. W planie restrukturyzacji CGD zakłada się, że [...].
- (25) CGD sprzeda również wszystkie swoje pozostałe niestrategiczne udziały kapitałowe posiadane we wspomnianych portugalskich przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych przez [...], eliminując dźwignię finansową w swoim bilansie o dodatkową kwotę około [200–250] mln EUR. CGD sprzedała już większość swoich niestrategicznych udziałów kapitałowych co wygenerowało dochód w kwocie około 450 mln EUR.
- (26) Ponadto CGD planuje stopniowo upłynnić portfel aktywów, które pochodzą z długu upadłego banku BPN (7) i których wartość nominalna wynosi [0–5] mld EUR, zaś wartość aktywów netto około [0–5] mld EUR. Według odpowiedniego programu spłat wartość aktywów netto zmniejszy się o [40–50] %, osiągając [0–5] mld EUR do końca 2017 r.
- (27) Ponadto CGD upłynni portfel kredytów niezwiązanych z działalnością podstawową, które powstały w ramach detalicznej i hurtowej działalności bankowej w Hiszpanii. Portfel ten wynosi około [0–5] mld EUR.

Efektywność operacyjna

- (28) Drugim istotnym elementem planu restrukturyzacji jest poprawa efektywności operacyjnej banku. W 2011 r. i w 2012 r. CGD podjęła już środki w celu optymalizacji swojej bazy kosztowej i w porównaniu z danymi finansowymi sprzed kryzysu zmniejszyła zarówno koszty pracy, jak i koszty sprzedaży, koszty ogólne i administracyjne swojej działalności krajowej.
- (29) CGD będzie nadal prowadziła działania w zakresie optymalizacji poprzez dalsze zmniejszanie kosztów operacyjnych podczas okresu restrukturyzacji. Zmniejszenie liczby pracowników banku i renegocjowanie zakontraktowanych usług stanowią główne sposoby osiągnięcia dodatkowych oszczędności. Zgodnie z planem restrukturyzacji

(7) BPN został znacjonalizowany w 2008 r. i sprzedany w 2011 r. Niektóre spośród jego aktywów zostały przekazane do CGD.

CGD będzie nadal obniżała koszty pracy podczas okresu restrukturyzacji, aby docelowo uzyskać zmniejszenie o [5–10] % i zaplanować koszty pracy w wysokości [500–550] mln EUR na grudzień 2013 r. oraz [450–500] mln EUR na grudzień 2017 r. Jeżeli chodzi o personel, liczba pracowników w Portugalii zostanie zmniejszona o [5–10] %. Chociaż w grudniu 2012 r. w sektorze krajowej działalności w zakresie bankowości detalicznej pracowało 9 401 osób, CGD zamierza zmniejszyć tę liczbę do [8 500–9 000] osób do grudnia 2017 r.

- (30) Dalsze zwiększenie efektywności operacyjnej CGD osiągnie poprzez optymalizację sieci oddziałów, zmniejszając sieć oddziałów krajowych o [5–10] %, z 840 oddziałów w czerwcu 2012 r. do [750–800] oddziałów do [...]. Zamknięcie [70–80] oddziałów w Portugalii od czerwca 2012 r. do [...] stanowi część okresowego procesu optymalizacji, którego celem jest rewaluacja i racjonalizacja obecności CGD na krajowym rynku detalicznym; oczekuje się, że spowoduje ono oszczędności w wysokości [0–5] mln EUR rocznie. Dotychczas 58 oddziałów zostało już zamkniętych lub jest w trakcie procesu zamykania, a pozostałe [10–20] oddziałów zostanie zamkniętych do [...].
- (31) Ponadto CGD poprawi swoją efektywność operacyjną poprzez zwiększenie dochodu z usług i prowizji, który w 2012 r. stanowił około 25 % całkowitego dochodu z działalności operacyjnej netto, podczas gdy odpowiedni udział w portugalskim sektorze bankowym wynosił średnio 29 %. CGD wprowadzi nowy system opłat, aby lepiej dostosować swoje źródła dochodów do źródeł podobnych banków.

Restrukturyzacja działalności w Hiszpanii

- (32) Trzeci istotny element planu restrukturyzacji dotyczy restrukturyzacji działalności bankowej w Hiszpanii. Chociaż zasadniczo wyniki międzynarodowej działalności CGD są obecnie znacznie lepsze niż wyniki działalności krajowej i stanowią istotny wkład do całkowitych wyników działalności banku, działalność CGD w Hiszpanii przynosi straty. CGD rozpoczęła swoją działalność detaliczną w Hiszpanii w 1991 r. poprzez nabycie Banco de Extremadura i Chase Manhattan España, a następnie Banco Simeón w 1995 r. Obecnie działalność w zakresie bankowości detalicznej prowadzona jest w Hiszpanii przez jednostkę zależną CGD pod nazwą Banco Caixa Geral („BCG”). W 2007 r. CGD rozpoczęła również działalność w zakresie bankowości hurtowej prowadzoną poprzez oddział utworzony przez CGD w Hiszpanii i skupiającą się na projektach w zakresie nieruchomości, powiązanych finansowaniu projektów i kredytach konsorcjalnych. Chociaż w działalności detalicznej w Hiszpanii CGD z trudem osiągała próg rentowności przez okres ostatnich dziesięciu lat, sytuacja przedstawiała się jeszcze gorzej w odniesieniu do działalności hurtowej. Działalność hurtowa, którą rozpoczęto tuż przed początkiem kryzysu finansowego, miała bardzo słabe wyniki i w stosunkowo krótkim okresie przyniosła znaczne straty w wysokości około 250 mln EUR do grudnia 2012 r. Działalność hurtowa zostanie całkowicie zaniechana i [...].
- (33) CGD postrzega jednak Hiszpanię jako kluczowy rynek, na którym chce pozostać obecna, w szczególności aby wspierać działalność eksportową portugalskich małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”). W związku z tym działalność detaliczna w Hiszpanii będzie kontynuowana, chociaż na o wiele mniejszą skalę. W celu przywrócenia rentowności działalności liczba oddziałów zostanie zmniejszona o [47–52] %, z 209 oddziałów w czerwcu 2012 r. do [100–110] oddziałów w [...]. Liczba pracowników związanych z działalnością w Hiszpanii zostanie zmniejszona o [46–49] %, z 974 pracowników w czerwcu 2012 r. do [500–523] pracowników w [...].
- (34) Jeżeli chodzi o zasięg geograficzny, BCG skupi swoją działalność detaliczną na regionach Galicji, Kastylii-Leon, Asturii i Estremadury, zachowując jedynie ograniczoną obecność w głównych ośrodkach handlu transgranicznego (Madryt i Katalonia) i bardzo ograniczoną obecność, tj. [0–5] oddziałów na region, na tych obszarach, które utrzymują odpowiednie stosunki transgraniczne i które stanowią istotne źródło finansowania działalności hiszpańskiej, mianowicie w Kraju Basków, Andaluzji, Aragonii i Walencji.

Splata warunkowych obligacji zamiennych

- (35) Czwartym istotnym elementem planu restrukturyzacji jest spłata warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 900 mln EUR podczas okresu restrukturyzacji, mająca na celu obniżenie średnich kosztów finansowania CGD. Eliminacja dźwigni finansowej w bilansie i wzrost rentowności operacyjnej powinny umożliwić CGD spłatę warunkowych obligacji zamiennych. W szczególności sprzedaż działalności ubezpieczeniowej powinna uwolnić kapitał regulacyjny i tym samym pozwolić na wczesną spłatę.
- (36) W celu zachowania równowagi między celami obniżenia średnich kosztów finansowania z jednej strony i utrzymania wystarczającego buforu kapitałowego z drugiej strony, w planie restrukturyzacji ustalono, że w roku obrotowym 2014 CGD wykorzysta [50–60] % swojej nadwyżki kapitału [tj. kapitału powyżej sumy mającego zastosowanie minimalnego wymogu kapitałowego na mocy prawa unijnego i portugalskiego (uwzględniając filar 1 i 2) oraz buforu kapitałowego wynoszącego [100–150] punktów bazowych] na spłatę warunkowych obligacji zamiennych. W roku obrotowym 2015 i w razie potrzeby w następnych latach obrotowych CGD wykorzysta [90–100] % swojej nadwyżki kapitału na spłatę warunkowych obligacji zamiennych.

(37) Tabela 2 przedstawia główne prognozy finansowe, w oparciu o system rachunkowości, zawarte w planie restrukturyzacji w odniesieniu do CGD:

Tabela 2

Główne dane finansowe CGD za okres 2011–2017

RZiS	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		Zmiana 2012-2017 (%)	
	Działaln. podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem	Podstawowa	Ogółem
Zysk brutto	- 90	- 545	- 303	- 367	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	[...]	[...]
Stos. kosztów do przychodów	57 %	54 %	52 %	52 %	[70-80] %	[60-70] %	[60-70] %	[60-70] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	- [20-30]	- [20-30]
Pracownicy	17 502	23 205	17 296	23 028	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[0-5]	- [20-30]
Oddziały	1 344	1 344	1 293	1 293	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	- [0-5]	- [0-5]
Stopa zwrotu z kapitału własn.	- 2,5 %	- 7,4 %	- 5,5 %	- 6,3 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Bilans	2011			2012			2015			2017			Zmiana 2012-2017 (%)		
	Ogółem	Podstawowa	Działaln. inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna
Kredyty udzielone (netto)	78 248	75 095	3 153	74 713	71 338	3 375	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[1 500-2 000]	[70 000-75 000]	[70 000-75 000]	[1 000-1 500]	- [0-5] %	- [0-5]	- [60-70]
Kredyty zagrożone	4 800	4 727	72	6 551	6 427	124	[10 000-15 000]	[9 500-10 000]	[400-450]	[10 000-15 000]	[10 000-15 000]	[500-550]	[60-70] %	[60-70]	[300-350]
Aktywa ogółem	120 642	103 262	17 380	116 857	100 333	16 523	[100 000-150 000]	[95 000-100 000]	[8 500-9 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[5 000-10 000]	- [5-10] %	[0-5]	- [60-70]
Aktywa ważne ryzykiem	69 021	66 207	2 813	68 315	65 963	2 352	[65 000-70 000]	[60 000-65 000]	[1 000-1 500]	[65 000-70 000]	[65 000-70 000]	[1 000-1 500]	[0-5] %	[0-5]	- [50-60]

Pasywa	2011			2012			2015			2017			Zmiana 2012-2017 (%)		
	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna	Ogółem	Podstawowa	Inna
Bank centralny	9 013	9 013	0	10 300	10 300	0	[5 000-10 000]	[5 000-10 000]	[0-5]	[2 000-2 500]	[2 000-2 500]	[0-5]	- [70-80] %	- [70-80]	-
Zobowiązania wobec klientów	70 587	64 030	6 557	71 404	65 545	5 859	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[3 500-4 000]	[75 000-80 000]	[70 000-75 000]	[1 500-2 000]	[5-10] %	[10-20]	- [70-80]
Pasywa ogółem	120 642	114 085	6 557	116 857	110 997	5 859	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[3 500-4 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[1 500-2 000]	- [5-10] %	- [0-5]	- [70-80]
Zobowiązania długoterminowe	122 %	117 %	nd.	114 %	109 %	nd.	[100-150] %	[100-150] %	n.v.t.	[90-100] %	[90-100] %	nd.	- [10-20] %	- [10-20]	-
EUNB kapitał podst. Tier 1	nd.	nd.	nd.	9,5 %	9,6 %	9,5 %	[5-10] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20]	[0-5]

4. STANOWISKO WŁADZ PORTUGALSKICH

4.1. Stanowisko władz portugalskich w odniesieniu do planu restrukturyzacji

- (38) Portugalia uznaje podwyższenie kapitału za pomoc państwa, w szczególności z uwagi na obecną sytuację na rynku oraz na fakt, że podwyższenie kapitału przeprowadzono równocześnie z subskrypcją warunkowych obligacji zamiennych.
- (39) Portugalia uznaje, że subskrypcja warunkowych obligacji zamiennych stanowi pomoc państwa z uwagi na fakt, że warunki tej subskrypcji dostosowano do warunków przewidzianych w nowym programie dokapitalizowania stanowiącym pomoc państwa ⁽⁸⁾.
- (40) Portugalia twierdzi, że CGD jest bankiem o znaczeniu systemowym w ramach portugalskiego systemu finansowego, że środki pomocy były konieczne, aby dostosować kapitał CGD do potrzeb kapitałowych określonych w ocenie przeprowadzonej przez portugalski bank centralny, Banco de Portugal („BdP”), i trojkę, oraz że warunki środków pomocy wraz z warunkami określonymi w zobowiązaniach dotyczących restrukturyzacji CGD zawierają wystarczający zakres zabezpieczeń przeciwko możliwym nadużyciom i zakłóceniom konkurencji.

4.2. Stanowisko władz portugalskich w odniesieniu do postępowania w sprawie wykorzystania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem

- (41) Portugalia uważa, że płatności dokonane na rzecz posiadaczy wieczystych akcji uprzywilejowanych niekumulacyjnych nie stanowiły dywidend, lecz płatności kuponowe, które można wypłacić, jeżeli istnieje takie zobowiązanie prawne.
- (42) Portugalia twierdzi, że zgodnie z podstawowymi warunkami wieczystych akcji uprzywilejowanych niekumulacyjnych niewypłacenie dywidend uniemożliwiłoby bankowi wykupienie lub spłatę obligacji parytetowych lub obligacji podporządkowanych przed czwartą kolejną wypłatą po dacie wypłaty dywidendy, gdy dywidenda zostaje wypłacona w całości. Portugalia uważa, że wykupienie warunkowych obligacji zamiennych, co do którego uzyskała wyraźne zobowiązanie ze strony CGD, stanowi takie właśnie wykupienie obligacji parytetowych lub obligacji podporządkowanych.
- (43) Portugalia potwierdza, że wyraziła swoją zgodę na wypłatę dywidend w świetle swojego założenia, że niewypłacenie dywidend uniemożliwiłoby CGD wykupienie warunkowych obligacji zamiennych przez następnych 12 miesięcy i że gdyby nie wypłacono żadnych dywidend przez trwający pięć lat okres inwestycji publicznych, CGD nie byłaby w ogóle w stanie wykupić warunkowych obligacji zamiennych bez naruszenia swoich zobowiązań wynikających z umowy. Z punktu widzenia Portugalii takie opóźnienie było niezgodne z nadrzędnym obowiązkiem ograniczenia do minimum kwoty i okresu trwania pomocy państwa na rzecz CGD. W związku z tym Portugalia uważa, że takie okoliczności sprawiły faktycznie, że wypłata dywidend stała się prawnie wiążąca.

4.3. Zobowiązania władz portugalskich

- (44) Portugalia podjęła szereg zobowiązań związanych z wdrażaniem planu restrukturyzacji („zobowiązania”), które dołączono do niniejszej decyzji.
- (45) Ponadto, aby zapewnić należyte wdrażanie różnych zobowiązań, władze portugalskie zobowiązują się do wyznaczenia powiernika ds. monitorowania („powiernik ds. monitorowania”) w celu monitorowania wszystkich zobowiązań podjętych przez władze portugalskie i CGD w stosunku do Komisji.

5. OCENA

5.1. Istnienie pomocy państwa

- (46) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (47) Środek można uznać za pomoc państwa, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki: a) środek musi być finansowany przy użyciu zasobów państwowych; b) środek musi przyznawać selektywną korzyść mogącą sprzyjać niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów; c) środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji i mieć potencjał wpływania na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

⁽⁸⁾ Zob. motyw 25 decyzji z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie SA.34055 (11/N) dotyczącej nowego programu dokapitalizowania dla instytucji kredytowych w Portugalii.

- (48) Komisja ustaliła już, z powodów przedstawionych w motywach 33–42 decyzji w sprawie ratowania, że przedmiotowe środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Środki dokapitalizowania, które polegały na subskrypcji nowych akcji zwykłych w kwocie 750 mln EUR i subskrypcji warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 900 mln EUR, zostały udzielone przez Portugalię, a więc wiązały się z zasobami państwowymi. Środki pomocy spowodowały selektywną korzyść dla CGD, umożliwiając podwyższenie jej kapitału na korzystniejszych warunkach, niż miałyby to miejsce na rynku. CGD jest bankiem działającym na szczeblu międzynarodowym, konkurującym z innymi bankami w Portugalii i w innych państwach. W związku z tym przyznanie jej korzyści może wpłynąć na handel wewnątrzunijny i zakłócić konkurencję.

5.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

- (49) Jeśli chodzi o zgodność pomocy na rzecz CGD z rynkiem wewnętrznym, Komisja musi ustalić po pierwsze, czy pomoc można ocenić na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, tj. czy środki pomocy zaradzają poważnym zaburzeniom w gospodarce Portugalii. Następnie Komisja, stosując tę podstawę prawną, musi ocenić, czy proponowane środki są zgodne z rynkiem wewnętrznym.

5.2.1. Podstawa prawna zgodności pomocy

- (50) Artykuł 107 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”.
- (51) W odniesieniu do gospodarki portugalskiej obecność poważnego zaburzenia potwierdzono w różnych wydanych przez Komisję dokumentach zatwierdzających środki podejmowane przez władze portugalskie w celu zwalczania kryzysu finansowego. W szczególności Komisja uznała w swoim ostatnim dokumencie zatwierdzającym przedłużenie portugalskiego programu dokapitalizowania⁽⁹⁾, że istnieje stałe zagrożenie poważnym zaburzeniem portugalskiej gospodarki i że wsparcie państwa na rzecz banków stanowi odpowiedni środek zaradczy wobec takiego zaburzenia. Komisja zauważa, że portugalski system bankowy napotkał poważne trudności w czasie, gdy przyznano środki pomocy, czego przyczyną był fakt, że niektóre banki portugalskie stosowały dużą dźwignię finansową, miały wysoką relację kredytów do depozytów i musiały radzić sobie z rosnącym wskaźnikiem kredytów zagrożonych. Ponadto Komisja zauważa, że Portugalia otrzymuje pomoc finansową od państw członkowskich ze strefy euro, której część jest przeznaczona na wsparcie portugalskich banków⁽¹⁰⁾.
- (52) Mając na uwadze systemowe znaczenie CGD, który jest wiodącym bankiem w Portugalii, i znaczenie jego działalności związanej z udzielaniem kredytów dla portugalskiej gospodarki, Komisja przyznaje, że niespełnienie zaostrożonych wymogów kapitałowych pociągnęłyby za sobą poważne konsekwencje dla portugalskiej gospodarki.
- (53) W kontekście obecnej sytuacji gospodarki portugalskiej oraz powszechnego braku dostępu banków do międzynarodowych i hurtowych rynków finansowych Komisja uznaje, że spełnione są wymagania pozwalające na zatwierdzenie pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

5.2.2. Zgodność pomocy z komunikatem w sprawie restrukturyzacji i komunikatem w sprawie przedłużenia

- (54) Wszystkie środki pomocy zidentyfikowane jako pomoc państwa zostały zapewnione w związku z restrukturyzacją CGD. W komunikacie Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa („komunikat w sprawie restrukturyzacji”)⁽¹¹⁾ określono zasady mające zastosowanie do przyznawania pomocy restrukturyzacyjnej instytucjom finansowym w związku z obecnym kryzysem. Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji, aby zachować zgodność z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, restrukturyzacja instytucji finansowej w kontekście obecnego kryzysu finansowego musi: (i) prowadzić do przywrócenia rentowności banku; (ii) obejmować dostateczny wkład własny wnoszony przez beneficjenta (podział obciążenia) i zapewnić ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum; oraz (iii) obejmować wystarczające środki ograniczające zakłócenie konkurencji.

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie SA. 35747 (12/N), Dz.U. C 43 z 15.2.2013, s. 21.

⁽¹⁰⁾ Zob. komunikat prasowy 10191/11 Rady Unii Europejskiej z dnia 17 maja 2011 r.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/122072.pdf

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

- (55) Niezależnie od wymogów określonych w komunikacie w sprawie restrukturyzacji pkt 14 komunikatu Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.”)⁽¹²⁾ stanowi, że Komisja „przeprowadzi proporcjonalną ocenę długoterminowej rentowności banków, w pełni uwzględniając elementy wskazujące na to, że banki mogą być rentowne w perspektywie długoterminowej bez potrzeby dokonywania znaczących działań restrukturyzacyjnych. Odnosić się to będzie w szczególności do przypadków, gdy niedobór kapitału wynika przede wszystkim z utraty zaufania do instrumentów długu państwowego, gdy zastrzyk kapitałowy pochodzący ze środków publicznych ograniczony jest do kwoty niezbędnej do zrównoważenia strat będących skutkiem nowej wyceny [europejskich] obligacji państwowych na rynku w przypadku banków, które inaczej wykazywałyby się rentownością, a z przeprowadzonej analizy wynika, że nie podjęły one nadmiernego ryzyka nabywając instrumenty długu publicznego”.
- (56) W związku z tym Komisja zauważa, że potrzeby kapitałowe CGD wynikały przede wszystkim z utraty zaufania do instrumentów długu państwowego Portugalii. Chociaż nie były one bezpośrednio spowodowane wpływem nowej wyceny obligacji państwowych na rynku, leżąca u podstaw przyczyna była porównywalna, jako że EUNB wymagał od banków utworzenia buforu kapitałowego związanego z kwotą obligacji państwowych zawartych w bilansie (tzw. „bufor długu publicznego”) i w związku z tym zwiększył kwotę minimalnego wymogu kapitałowego.
- (57) W ramach wymogu buforu kapitałowego CGD ogółem w kwocie 1 650 mln EUR ustanowionego przez EUNB, który doprowadził do powstania potrzeby pomocy państwa w takiej kwocie, kwota 1 073 mln EUR (65 %) jest wynikiem ekspozycji związanej z długiem publicznym Portugalii. Ponadto analiza przeprowadzona przez Komisję wykazała, że CGD nie podjęła nadmiernego ryzyka, nabywając instrumenty długu publicznego. Portfel długu publicznego nabyto w drodze transakcji handlowych (finansowanych przez Europejski Bank Centralny w formie jednorocznego dofinansowywania). Chociaż takie transakcje w określonych okolicznościach mogłyby zostać uznane za ponadprzeciętne podejmowanie ryzyka, nabyte obligacje stanowiły uznane zabezpieczenie i odpowiednie oceny ratingowe znacznie przewyższały jakość inwestycyjną (Portugalia ma ocenę AA-).
- (58) W związku z powyższym Komisja przeprowadzi ocenę proporcjonalną zgodnie z pkt 14 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r.

Przywrócenie rentowności

- (59) Jak Komisja wskazała w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, zainteresowane państwo członkowskie musi przedstawić kompleksowy plan restrukturyzacji ukazujący sposób przywrócenia danemu beneficjentowi długoterminowej rentowności bez udziału pomocy państwa, w rozsądnym okresie, a maksymalnie w ciągu pięciu lat. Bank osiąga długoterminową rentowność, jeżeli jest w stanie konkurować o kapitał na rynku na podstawie własnych osiągnięć zgodnie z odpowiednimi wymogami regulacyjnymi. Aby tego dokonać, bank musi być w stanie pokryć wszystkie swoje koszty oraz wypracować odpowiednią stopę zwrotu z kapitału własnego z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. Przywrócenie rentowności powinno wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych i opierać się na wiarygodnym planie restrukturyzacji.
- (60) Portugalia przedstawiła plan restrukturyzacji CGD na okres pięciu lat do 2017 r. przewidujący przywrócenie rentowności na koniec okresu restrukturyzacji.
- (61) W pkt 10 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zawarto wymóg, aby proponowane środki restrukturyzacyjne zaradzały słabym punktom beneficjenta. Pod tym względem Komisja zauważa, że plan restrukturyzacji uwzględnił główne słabe punkty CGD, tj. ogólną słabą rentowność krajowej działalności bankowej, która stanowi 80 % jej działalności. Słabe wyniki działalności krajowej CGD mogą być jedynie częściowo kompensowane dobrymi wynikami działalności międzynarodowej CGD, chociaż średnio wykazała ona w przeszłości i obecnie nadal wykazuje dobre stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału. Na przykład w 2012 r. stopa zwrotu z zaangażowanego kapitału działalności bankowej osiągnęła [50–60] % w Angoli, [20–30] % w Mozambiku, [20–30] % w Republice Południowej Afryki oraz [20–30] % w Makau. Dla porównania w 2012 r. działalność bankowa CGD w Portugalii osiągnęła stopę zwrotu z zaangażowanego kapitału w wysokości –[10–20] %. Jako że działalność międzynarodowa ma pozytywny wkład w ogólną sytuację ekonomiczną grupy CGD, ale stanowi jedynie niewielką część działalności, w planie restrukturyzacji skupiono się na poprawie rentowności krajowej działalności bankowej.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7.

- (62) Komisja z zadowoleniem zauważa, że CGD podjęła środki w celu redukcji kosztów pracy i kosztów administracyjnych przed otrzymaniem pomocy państwa. Obecna sytuacja makroekonomiczna i perspektywy rynku bankowości krajowej wymagają jednak bardziej zdecydowanego podejścia, takiego jak działanie związane z optymalizacją, które jest określone w planie restrukturyzacji. Docelowe ograniczenie personelu banku, poprzez zmniejszenie liczby pracowników w sektorze bankowym w Portugalii z 9 401 do [8 500-9 000] w okresie restrukturyzacji, a tym samym prognozowaną redukcję kosztów pracy o [5–10] %, jest odpowiednim środkiem do osiągnięcia wymaganych oszczędności, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że dokonane zostaną znaczne cięcia budżetowe w zakresie kosztów administracyjnych.
- (63) Przeprowadzona przez Komisję analiza sieci oddziałów CGD wykazała wstępnie możliwość poprawy w odniesieniu do prowadzenia oddziałów, które były wyraźnie nierentowne. Proces okresowej rewaluacji w oddziałach, który CGD obecnie wprowadziła, jest odpowiednim podejściem do monitorowania wyniku działalności sieci bankowości detalicznej, tak aby w razie potrzeby uzyskać możliwość dostosowywania zasięgu działalności krajowej. W planie restrukturyzacji CGD zobowiązała się do redukcji krajowej sieci oddziałów o [5–10] % poprzez zamknięcie [70–80] spośród 840 oddziałów. Zdaniem Komisji docelowa redukcja właściwie dostosowuje obecność CGD na rynku krajowym do wymagań rynku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom obsługi klientów.
- (64) Komisja zauważa ponadto, że poprawa efektywności operacyjnej CGD zostanie także osiągnięta przez zwiększenie dochodu z usług i prowizji w oparciu o wprowadzenie nowych struktur opłat. Zwiększenie dochodu z opłat i prowizji wydaje się uzasadnione, biorąc pod uwagę zarówno to, że z jednej strony udział prowizji w rachunku zysków i strat CGD jest stosunkowo mały w porównaniu ze średnim udziałem w sektorze bankowym w Portugalii, jak i to, że z drugiej strony bank ma pełną kontrolę nad obowiązującymi strukturami opłat.
- (65) W odniesieniu do eliminacji dźwigni finansowej w bilansie Komisja zauważa, że plan restrukturyzacji CGD jest dobrze wyważony i ostrożnie zapobiega powstawaniu negatywnego wpływu na naprawę gospodarki portugalskiej, chociaż powiązane środki pomocy osiągają ogółem kwotę [10–20] mld EUR, tj. poziom równoważny z redukcją bilansu o [10–20] %. Jeżeli CGD jako największy bank portugalski zmniejszyłaby po prostu wielkość budżetu kredytowego, mogłaby się przyczynić do powstania zapaści kredytowej i zaszkodzić gospodarce realnej. Takiego rezultatu uniknięto, ponieważ główne źródła działań CGD w celu eliminacji dźwigni finansowej nie są powiązane z kwotą kredytu, która może zostać przyznana gospodarce portugalskiej. Sprzedaż działalności ubezpieczeniowej, sprzedaż pozostałych niestrategicznych udziałów kapitałowych, spłata długu byłego BPN i wygaszanie kredytu niezwiązanego z działalnością podstawową w Hiszpanii nie ma wpływu na zdolność udzielania pożyczek CGD. Działania w celu eliminacji dźwigni finansowej są w związku z tym dobrze ukierunkowane, jako że pozwalają CGD skupić się na jej podstawowej działalności w zakresie bankowości detalicznej i wygospodarować fundusze, które wzmocnią kapitał podstawowy banku, unikając jednocześnie ewentualnych negatywnych skutków eliminacji dźwigni finansowej dla portugalskiej gospodarki.
- (66) Podobnie Komisja odnotowuje zobowiązanie CGD wobec rządu Portugalii do przeznaczania 30 mln EUR rocznie na fundusz, który z kolei będzie inwestował w kapitał własny MŚP i przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji w celu zabezpieczenia finansowania gospodarki realnej w Portugalii. Inwestycje takie nie będą wiązały się z nabywaniem udziałów kapitałowych w konkurujących przedsiębiorstwach, a Komisja uważa również, że nie będą one stanowiły działań powodujących zakłócenia na rynku w rozumieniu pkt 23 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Nie ma żadnych innych elementów w tym zobowiązaniu, które mogłyby spowodować dodatkowe korzyści dla CGD i w związku z tym Komisja nie musi dodatkowo badać stanu tego zobowiązania w niniejszej decyzji.
- (67) W odniesieniu do sprzedaży działalności ubezpieczeniowej CGD niezbędna jest restrukturyzacja Caixa Seguros w celu poprawy jej zbywalności jak określono w planie restrukturyzacji CGD. CGD przedstawiła wystarczające podejście, aby doprowadzić do sprzedaży Caixa Seguros w okresie restrukturyzacji.
- (68) Poprawa działalności bankowej CGD w Hiszpanii stanowi ważny element planu CGD zmierzającego do osiągnięcia ogólnej rentowności w krótkiej perspektywie czasowej. W szczególności ze względu na fakt, że działalność w Hiszpanii była nierentowna już od pewnego czasu i miała negatywny wpływ na wyniki przed rozpoczęciem kryzysu finansowego, potrzebne jest zdecydowane działanie w celu rozwiązania tego problemu.

- (69) W planie restrukturyzacji CGD określiła swój preferowany wariant zakończenia działalności hurtowej w Hiszpanii oraz restrukturyzacji i kontynuowania działalności detalicznej na mniejszą skalę, a także inne warianty, takie jak pełne zakończenie działalności, jej zbycie przez sprzedaż lub wymianę aktywów, jej stopniowe wygaszanie lub poszukiwanie partnera do spółki joint venture. Wszystkie powyższe warianty miały jednak swoje szczególne wady i wiązały się z przewidywaną znaczną utratą kapitału. W związku z tym CGD doszła do wniosku, że restrukturyzacja działalności w Hiszpanii jest najlepszym wariantem z ekonomicznego punktu widzenia.
- (70) Komisja uważa, że restrukturyzacja działalności w Hiszpanii w obecnej sytuacji makroekonomicznej będzie trudnym zadaniem, lecz jednocześnie przyznaje, że warianty alternatywne mogą być bardziej kosztowne. Komisja z zadowoleniem zauważa, że zakończono działalność hurtową i że BCG będzie w każdym przypadku likwidował duży portfel aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową w ramach działalności w Hiszpanii, zredukując znacznie, o prawie [50–60] %, zasięg geograficzny w Hiszpanii i poszukuje możliwości obniżenia kosztów przez korzystanie z usług dostępnych w grupie.
- (71) Z punktu widzenia Komisji konieczna jest jednak bardziej zdecydowane dążenie do celu polegającego na osiągnięciu poprawy działalności bankowej w Hiszpanii jak najszybciej. W związku z tym Komisja uważa, że zasadnicze znaczenie ma zobowiązanie podjęte przez Portugalię, zgodnie z którym BCG osiągnie w terminie [...] kluczowe wskaźniki skuteczności działania określone w sekcji 4.2.7.3.1.5 załącznika dotyczącego zobowiązań w odniesieniu do odpowiednich progów w zakresie kosztów pracy i kosztów administracyjnych, wskaźnika kosztów do przychodów, finansowania, depozytów, nowych kredytów, marży netto, kredytów zagrożonych albo – jeśli ich nie osiągnie – zakończy nową działalność w Hiszpanii i zlikwiduje całą działalność w Hiszpanii. Ze względu na ten środek ochronny i brak rozwiązań alternatywnych w krótkiej perspektywie Komisja akceptuje plan osiągnięcia poprawy działalności w zakresie bankowości detalicznej w Hiszpanii jako element planu restrukturyzacji CGD.
- (72) Ponadto Komisja uznaje plan restrukturyzacji CGD za wiarygodny, nawet jeżeli obecna trudna sytuacja gospodarcza w Portugalii trwałaby dłużej niż zakładano w scenariuszu podstawowym. CGD przewiduje, że kredyty narażone na ryzyko wzrosną w okresie restrukturyzacji z już wysokiego poziomu 12 % do [10–20] % na koniec 2017 r. Ponadto bank przewiduje zwiększenie tworzenia rezerw na kredyty narażone na ryzyko do [50–60] %. Taki wskaźnik pokrycia może zostać uznany za zgodny ze wskaźnikiem pokrycia w innych bankach w Portugalii, które nie otrzymały dokapitalizowania ze strony państwa, na przykład w Banco Espírito Santo lub Banco Santander Totta. Wskaźnik pokrycia CGD należy ocenić w świetle faktu, że bank tradycyjnie ma silną pozycję jako bank udzielający kredytów hipotecznych w Portugalii i w związku z tym posiada duży udział kredytów hipotecznych w swoim portfelu kredytów ze średnim współczynnikiem pokrycia należności zabezpieczeniem wynoszący ok. [70–80] %. Biorąc pod uwagę wspomniane czynniki, wydaje się, że pokrycie kredytu narażonego na ryzyko w wysokości [50–60] % jest odpowiednie w celu pokrycia przyszłych strat kredytów CGD w okresie restrukturyzacji.
- (73) Komisja zauważa ponadto, że wszystkie środki określone w planie restrukturyzacji są ukierunkowane na przywrócenie rentowności CGD i osiągnięcie zadowalającego poziomu zyskowności, jaki wynika z docelowej stopy zwrotu z kapitału własnego w wysokości [5–10] % dla działalności bankowej CGD w Portugalii prognozowanej na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz stopy zwrotu z kapitału własnego w wysokości [5–10] % dla skonsolidowanych wyników całej działalności grupy CGD na dzień 31 grudnia 2017 r.

Pomoc ograniczona do minimum, wkład własny i podział obciążenia

- (74) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji wskazuje się, że odpowiedni wkład ze strony beneficjenta jest konieczny, aby ograniczyć pomoc do minimum oraz uwzględnić zakłócenia konkurencji i pokusę nadużycia. W związku z tym komunikat stanowi, że (i) należy ograniczyć zarówno koszty restrukturyzacji, jak i kwotę pomocy; oraz że (ii) konieczny jest znaczny wkład własny.
- (75) Plan restrukturyzacji CGD nie zawiera żadnych elementów wskazujących na to, że pomoc przewyższa środki wymagane do przywrócenia długoterminowej rentowności. Jak opisano w motywie 13, niedobór kapitału, który należy pokryć, określono na podstawie protokołu ustaleń podpisanego przez rząd Portugalii z jednej strony oraz MFW, EBC i Komisję z drugiej strony.

- (76) Zgodnie z pkt 34 komunikatu w sprawie restrukturyzacji odpowiednia opłata z tytułu interwencji państwa jest jednym z najodpowiedniejszych ograniczeń zakłóceń konkurencji. Komisja zauważa w tym względzie, że kapitał zapewniony w formie warunkowych obligacji zamiennych jest odpowiednio opłacony zgodnie z wytycznymi Komisji i EBC ⁽¹³⁾. Opłata z tytułu warunkowych obligacji zamiennych wynosi na początku 8,5 % przez okres pierwszego roku i będzie stopniowo wzrastała w przyszłości, osiągając średnią roczną stopę opłaty 9,2 % w okresie inwestowania. Mechanizm stopniowego wzrostu będzie zachęcał CGD do odejścia od interwencji państwa.
- (77) Komisja zauważa, że zgodnie z założeniami planu restrukturyzacji i powiązаныmi zobowiązaniami CGD wykorzystywała swoją nadwyżkę kapitału, aby spłacić w całości warunkowe obligacje zamienne (zob. sekcja 5 załącznika dotyczącego zobowiązań).
- (78) CGD w 2014 r. wykorzysta [50–60] % swojej nadwyżki kapitału, a w 2015 r. i w kolejnych latach [90–100] % nadwyżki kapitału na spłatę warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 900 mln EUR. Mechanizm spłaty ogranicza bufor kapitałowy, który CGD może utrzymać w swoim bilansie, a tym samym zapewnia stałe ograniczenie pomocy w okresie restrukturyzacji do niezbędnego minimum.
- (79) Ponadto należy zauważyć, że sprzedaż działalności ubezpieczeniowej uwolni kapitał regulacyjny i w związku z tym zwiększy prawdopodobieństwo, że CGD będzie miała nadwyżkę kapitału, która może być wykorzystana w celu spłaty warunkowych obligacji zamiennych, przyczyniając się także do pokrycia kosztów restrukturyzacji ze środków własnych.
- (80) Komisja zauważa jednak, że CGD nie zastosowała się do zakazu dotyczącego wypłacania dywidendy, lecz wypłaciła dywidendy w kwocie 405 415 EUR, działając w sprzeczności ze zobowiązaniem Portugalii w kontekście decyzji w sprawie ratowania.
- (81) Celem zakazu wypłacania dywidendy i płatności kuponowych jest uniemożliwienie wypływu funduszy, a tym samym zapewnienie możliwości spłaty pomocy i w związku z tym ograniczenie pomocy państwa do niezbędnego minimum. W tym celu zarówno udziałowcy banku, jak i posiadacze kapitału hybrydowego i właściciele długu podporządkowanego powinni w miarę możliwości zostać wyłączeni z ewentualnych korzyści wynikających z pomocy państwa.
- (82) Skoro CGD była w stanie wypłacić dywidendy, wykazano, że kwota pomocy nie była ograniczona do niezbędnego minimum. Informacje dostarczone przez CGD w trakcie postępowania dotyczącego wykorzystania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem nie wpłynęły na zmianę oceny Komisji w decyzji o wszczęciu postępowania w odniesieniu do zakwalifikowania wypłat jako wypłat dywidendy, które podlegają zakazowi wypłacania dywidendy określonego w decyzji w sprawie ratowania, ani nie wykazały istnienia zobowiązania prawnego dotyczącego tej wypłaty, które umożliwiłoby wypłatę dywidendy zgodnie z decyzją w sprawie ratowania.
- (83) Komisja stwierdza, że środki pomocy w kwocie 1 650 mln EUR były ograniczone do niezbędnego minimum, z wyjątkiem kwoty 405 415 EUR, którą wykorzystano do wypłacenia dywidendy. W tym względzie Komisja zwraca szczególną uwagę na zobowiązanie CGD dotyczące spłaty na rzecz Portugalii kwoty równej kwocie wypłaconej dywidendy, a tym samym kwoty o którą przyznana pomoc przewyższała niezbędne minimum. Biorąc pod uwagę to zobowiązanie, pomoc uznaje się za ograniczoną do niezbędnego minimum.
- (84) Dodatkowo Komisja zauważa, że Portugalia zobowiązała się do przestrzegania zakazu wypłacania dywidendy, płatności kuponowych lub płatności odsetek (zob. sekcja 6.7 załącznika dotyczącego zobowiązań).
- (85) Zgodnie z pkt 24 komunikatu w sprawie restrukturyzacji odpowiednia opłata z tytułu kapitału państwowego również stanowi środek do osiągnięcia podziału obciążenia. Jak ustalono w motywie 76, Komisja uważa, że kapitał zapewniony w formie warunkowych obligacji zamiennych jest odpowiednio opłacony.
- (86) Ponadto Komisja zauważa, że CGD już zastosowała i nadal będzie stosowała środki ograniczające koszty, w szczególności w drodze redukcji liczby personelu i zmniejszenia sieci oddziałów w Portugalii, a tym samym przyczynia się do pokrycia kosztów restrukturyzacji ze środków własnych.
- (87) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że plan restrukturyzacji zapewnia ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz przewiduje odpowiedni wkład własny i podział obciążenia.

⁽¹³⁾ Zalecenia Rady Prezesów EBC w sprawie ustalania cen środków służących dokapitalizowaniu z dnia 20 listopada 2008 r.

Ograniczanie zakłóceń konkurencji

- (88) Ponadto w sekcji 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zawarto wymóg, zgodnie z którym plan restrukturyzacji musi zawierać środki ograniczające zakłócenia konkurencji. Środki takie powinny być dostosowane do konkretnych zakłóceń występujących na rynkach, na których bank będący beneficjentem działa po restrukturyzacji. Charakter i forma takich środków zależą od dwóch kryteriów: po pierwsze od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności jej przyznania; a po drugie od charakterystyki rynków, na których beneficjent będzie działał. Ponadto Komisja musi wziąć pod uwagę zakres wkładu własnego beneficjenta oraz podział obciążenia w okresie restrukturyzacji.
- (89) Komisja przypomina, że CGD otrzymało pomoc państwa w formie zastrzyków kapitału i warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 1 650 mln EUR. Kwota pomocy jest równoważnością 2,3 % aktywów ważonych ryzykiem CGD ⁽¹⁴⁾, tj. stosunkowo niska. Ponieważ warunkowe obligacje są odpowiednio opłacane, jedynie umiarkowane środki są niezbędne w celu ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji.
- (90) Proporcjonalna zmniejszenie sumy bilansowej CGD, zasięgu geograficznego i personelu przyczyni się do ograniczenia zakłóceń konkurencji. O ile zbycie Caixa Seguros oraz ograniczenie i restrukturyzacja działalności w Hiszpanii przyczyni się do przywrócenia rentowności banku, pozostałą redukcję bilansu uznaje się za odpowiedni środek w odniesieniu do zakłóceń konkurencji będących skutkiem pomocy.
- (91) Oprócz tych środków strukturalnych Portugalia zobowiązała się do szeregu ograniczeń dotyczących postępowania. Komisja odnotowuje te zobowiązania odnośnie do ograniczeń dotyczących postępowania określone w sekcji 6 załącznika dotyczącego zobowiązań, takie jak zakaz reklamowania wsparcia ze strony państwa i zakaz stosowania agresywnych praktyk handlowych, uniemożliwiające CGD użycie pomocy do celów antykonkurencyjnych zachowań na rynku. Komisja z zadowoleniem przyjmuje w szczególności zakaz nabywania, który wyklucza wykorzystanie pomocy państwa w celu przejęcia konkurentów i zapewnia jej wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem, tj. w celu przywrócenia rentowności CGD.
- (92) Podsumowując, Komisja uważa, że środki ochronne są wystarczające w celu ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji, w szczególności w świetle zastosowania pkt 14 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r. w związku z okolicznościami prowadzącymi do powstania konieczności pomocy państwa, tj. buforem długu publicznego EUNB.

5.3. Monitorowanie

- (93) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu w sprawie restrukturyzacji wymaga się sporządzania regularnych sprawozdań w celu umożliwienia Komisji weryfikacji, czy plan restrukturyzacji jest właściwie wdrażany.
- (94) Ponadto prawidłowe wdrażanie planu restrukturyzacji oraz pełne i prawidłowe wykonanie wszystkich zobowiązań przedstawionych w załączniku dotyczącym zobowiązań będzie stale monitorowane przez niezależnego, posiadającego odpowiednie kwalifikacje powiernika ds. monitorowania.

WNIOSEK

W świetle zobowiązań podjętych przez Portugalię stwierdza się, że pomoc na restrukturyzację jest ograniczona do koniecznego minimum, że zakłócenia konkurencji są uwzględnione w wystarczającym stopniu oraz że przedstawiony plan restrukturyzacji może doprowadzić do przywrócenia długoterminowej rentowności CGD. Pomoc na restrukturyzację należy uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa polegająca na objęciu przez Portugalię akcji zwykłych w ramach nowej emisji w kwocie 750 mln EUR od CGD oraz subskrypcji przez Portugalię instrumentów zamiennych wyemitowanych przez CGD w kwocie 900 mln EUR jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w świetle zobowiązań określonych w załączniku.

Artykuł 2

Portugalia zapewnia całkowitą realizację planu restrukturyzacji przedstawionego dnia 15 października 2012 r. i uzupełnionego powiadomieniem z dnia 19 lipca 2013 r., łącznie ze zobowiązaniami określonymi w załączniku i zgodnie z harmonogramem określonym w załączniku.

⁽¹⁴⁾ Zgodnie z odpowiednim dniem odniesienia, w którym zapewniono środek pomocy.

Artykuł 3

W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Portugalia przekazuje Komisji informację o środkach podjętych w celu wykonania niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 lipca 2013 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK

ZOBOWIĄZANIA CAIXA GENERAL DE DEPÓSITOS SA

1. **Kontekst**

Niniejszy dokument określa warunki („zobowiązania”) dotyczące restrukturyzacji Caixa General de Depósitos SA („CGD” lub „bank”), które Republika Portugalska i CGD zobowiązały się spełnić.

2. **Definicje**

W niniejszym dokumencie liczba pojedyncza obejmuje liczbę mnogą (i odwrotnie), chyba że kontekst wskazuje inaczej, a pojęcia użyte poniżej pisane wielką literą mają następujące znaczenie:

Pojęcie	Znaczenie
Zarządzanie aktywami	oznacza opracowanie specjalistycznych rozwiązań w celu inwestowania oszczędności klientów detalicznych (zarządzanie funduszami wspólnego inwestowania i emerytalno-rentowymi oraz opracowanie rozwiązań dostosowanych do indywidualnych potrzeb inwestycyjnych) i instytucjonalnych, w tym z wykorzystaniem funduszy emerytalno-rentowych, zakładów ubezpieczeń, przedsiębiorstw i instytucji publicznych (zarządzanie inwestycjami portfelowymi oparte o wymogi klientów poprzez śledzenie wartości odniesienia lub stosowanie rozwiązań opartych na bezwzględnej rentowności).
Bancassurance	oznacza partnerstwo między bankiem a zakładem ubezpieczeń należącym do osoby trzeciej, przy czym bank sprzedaje produkty zakładu ubezpieczeń poprzez swoją sieć bankowości detalicznej.
BCG Hiszpania	oznacza Banco Caixa General SA (Hiszpania) zwany również hiszpańską działalnością detaliczną.
Caixa Seguros	oznacza główną jednostkę zależną CGD zajmującą się działalnością ubezpieczeniową.
Relacja kosztów do dochodów	oznacza stosunek kosztów operacyjnych (koszty pracy oraz koszty sprzedaży, koszty ogólne i administracyjne) do dochodu z działalności operacyjnej (suma wyniku odsetkowego netto, dochodu z prowizji, przychodów z instrumentów kapitałowych, przychodów z działalności finansowej oraz wszelkich innych dochodów z działalności).
Zobowiązania	oznaczają zobowiązania związane z restrukturyzacją CGD określone w niniejszym dokumencie.
Bankowość korporacyjna	oznacza usługi bankowe oferowane przedsiębiorstwom, w tym dużym przedsiębiorstwom lub MŚP.
Wskaźnik pokrycia kredytu narażonego na ryzyko	oznacza wskaźnik pokrycia kredytu narażonego na ryzyko skumulowanymi rezerwami na straty kredytowe.
Kluczowy region	oznacza kluczowy region krajowy (Portugalia) i kluczowy region międzynarodowy (jak określono w pkt 4.2.2.1).
Kredyt narażony na ryzyko	zgodnie z definicją zawartą w instrukcji nr 16/2004 (wersja skonsolidowana z dnia 31 maja 2013 r. zawierająca zmianę wprowadzoną instrukcją nr 23/2011) Banku Portugalii oznacza kredyt odpowiadający sumie następujących elementów: a) łącznej wartości należnej z tytułu kredytów, której termin spłaty kwoty głównej lub odsetek został przekroczony o co najmniej 90 dni. Kredyty w rachunku bieżącym, które nie były przedmiotem wcześniejszej umowy uznaje się za kredyt narażony na ryzyko, jeżeli wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym utrzymywał się przez 90 dni;

Pojęcie	Znaczenie
	<p>b) łącznej wartości niespłaconych kredytów, które zrestrukturyzowano po tym, jak pozostawały nieuregulowane przez okres nie krótszy niż 90 dni bez odpowiedniego wzmocnionego zabezpieczenia (pokrywającego całkowitą wartość niespłaconej kwoty głównej i odsetek) lub całkowitej spłaty odsetek i innych należnych opłat przez kredytobiorcę;</p> <p>c) łącznej wartości kredytu z ratami spłaty kwoty głównej lub odsetek zaległymi przez okres krótszy niż 90 dni, ale w odniesieniu do którego istnieją dowody uzasadniające jego zaklasyfikowanie jako kredytu narażonego na ryzyko, takie jak upadłość lub likwidacja dłużnika. W przypadku niewypłacalności dłużnika odzyskiwalne kwoty pozostające do spłaty mogą przestać być uznawane za narażone na ryzyko po zatwierdzeniu przez sąd odpowiedniego porozumienia na mocy kodeksu upadłościowego i naprawczego (<i>Código de Insolvência e Recuperação de Empresas</i>), jeżeli nie ma wątpliwości co do skutecznej ściągальności należnych kwot.</p>
Decyzja	oznacza decyzję Komisji Europejskiej z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie restrukturyzacji CGD, w związku z którą podejmowane są niniejsze zobowiązania.
Powiernik ds. zbycia	oznacza jedną lub więcej osób fizycznych lub prawnych, które są niezależne od CGD, zatwierdzone przez Komisję i wyznaczone przez CGD oraz które otrzymały od CGD wyłączny mandat w zakresie sprzedaży Caixa Seguros nabywcy. Powiernik ds. zbycia chroni uzasadnione interesy finansowe CGD z zastrzeżeniem bezwarunkowego zobowiązania CGD do zbycia [...].
Pracownik	oznacza każdą osobę, która jest zatrudniona na umowę o pracę w CGD
Faktoring	oznacza transakcję finansową, poprzez którą przedsiębiorstwo sprzedaje swoje należności (np. faktury) osobie trzeciej (zwanej faktorem) ze zniżką. Produkt złożony oferujący połączenie finansowania, ubezpieczenia kredytu i usług zarządzania finansami (windykacji).
Międzynarodowa działalność obsługowa	ma znaczenie określone w pkt 4.2.2.2.
Bankowość inwestycyjna	oznacza wyspecjalizowane usługi finansowe świadczone na rzecz klientów korporacyjnych i instytucjonalnych, obejmujące doradztwo w zakresie połączeń i przejęć przedsiębiorstw, finansowanie projektów, finansowanie przedsiębiorstw (finansowanie przejęć, finansowanie strukturyzowane, obligacje, papiery komercyjne, sekurytyzację itp.), działalność na rynkach akcji (pierwsze oferty publiczne, oferty przetargowe, transakcje związane z akcjami itp.) oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym (poprzez zabezpieczenie i rozwiązania z zakresu finansowania strukturyzowanego). Dodatkowo bankowość inwestycyjna obejmuje również świadczenie usług pośrednictwa finansowego oraz sprawozdania analityczne dla instytucjonalnych i prywatnych inwestorów indywidualnych, pośrednictwo dotyczące papierów wartościowych o słabym dochodzie oraz udzielanie ustrukturyzowanych kredytów konsorcjalnych.
KPI	kluczowy wskaźnik skuteczności działania.
Leasing	oznacza umowę, na mocy której osoba fizyczna lub przedsiębiorstwo może otrzymać w użytkowanie określone środki trwałe, za które musi wnieść szereg wynikających z umowy płatności okresowych, mając możliwość wykupu danego środka trwałego na zakończenie obowiązywania umowy.
LDR	oznacza relację kredytów do depozytów.
Powiernik ds. monitorowania lub powiernik	oznacza podmiot określony w pkt 6.10 i w dodatku I.

Pojęcie	Znaczenie
Nowa produkcja	obejmuje całą nową zakontraktowaną działalność z wyjątkiem całej produkcji będącej przedmiotem wcześniejszych zobowiązań wynikających z umowy lub wszelkiej nowej produkcji, która jest ściśle konieczna w celu zachowania wartości zabezpieczenia kredytu lub która jest w inny sposób związana z minimalizowaniem strat kapitałowych lub zwiększeniem oczekiwanej wartości możliwych do odzyskania kwot kredytu.
Udział kredytów zagrożonych w nowym kredycie	oznacza stosunek nowych kredytów, w przypadku których spłata odsetek lub kwoty głównej jest przeterminowana o 90 dni lub więcej, do całości nowego portfela kredytowego.
Transakcja z użyciem środków własnych	oznacza zwykłą działalność handlową CGD niezwiązaną z działalnością gospodarczą klienta, z wykorzystaniem kapitału własnego i bilansu banku.
Okres restrukturyzacji	oznacza okres określony w pkt 3.3.
Dzierżawa	oznacza porozumienie, na mocy którego dokonuje się płatności w zamian za czasowe użytkowanie danego przedmiotu (w szczególności pojazdu) należącego do przedsiębiorstwa niefinansowego, zwykle zawierające postanowienia dotyczące szeregu usług powiązanych.
Plan restrukturyzacji	oznacza plan przedstawiony przez CGD Komisji Europejskiej za pośrednictwem Republiki Portugalskiej, ostatnio zmieniony i uzupełniony pisemnymi powiadomieniami w dniu 19 czerwca 2013 r.
Działania zaradcze	oznaczają działanie(-a), które umożliwia(-ją) CGD osiągnięcie określonego(-ych) celu(-ów). CGD przedstawia działania zaradcze, jak opisano w pkt 4.2.3.3. Powiernik ds. monitorowania przeanalizuje zaproponowane działania zaradcze i złoży sprawozdanie Komisji dotyczące ich adekwatności pod względem osiągnięcia celów określonych w planie restrukturyzacji.
Aktywa ważone ryzykiem	oznaczają aktywa ważone ryzykiem, które oblicza się na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z odpowiednimi przepisami portugalskimi i w sposób zatwierdzony przez Bank Portugalii na dzień przyjęcia decyzji.
MŚP	oznaczają małe i średnie przedsiębiorstwa, których obrót jest nie większy niż 50 mln EUR i w stosunku do których zaangażowanie kredytowe CGD nie przekracza 1 mln EUR.
VaR	oznacza wartość narażoną na ryzyko, miarę ryzyka portfela opisaną przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w zmianie wprowadzonej w 1996 r. Do celów obliczenia dane odnoszą się do metody symulacji historycznej z zastosowaniem dziesięciodniowego okresu utrzymywania, 99 % przedziału ufności i danych z 501 dni handlowych (odpowiadających perspektywie 2 lat).
Kapitał wysokiego ryzyka	oznacza zapewnienie kapitału finansowego podmiotom rozpoczynającym działalność gospodarczą, w szczególności podmiotom charakteryzującym się wysokim potencjałem wzrostu, w zamian za udziały kapitałowe w przedsiębiorstwie.

3. Kwestie ogólne

- 3.1. Portugalia zapewnia prawidłową i całkowitą realizację planu restrukturyzacji w odniesieniu do CGD.
- 3.2. Portugalia zapewnia całkowite wypełnianie zobowiązań podczas realizacji planu restrukturyzacji.
- 3.3. Okres restrukturyzacji zakończy się dnia 31 grudnia 2017 r. Zobowiązania mają zastosowanie podczas okresu restrukturyzacji, o ile nie określono inaczej.

4. **Restrukturyzacja CGD: podział na działalność podstawową i działalność niebędącą działalnością podstawową**

4.1. CGD podzieli swoją działalność na dwie części: działalność podstawową i działalność niebędącą działalnością podstawową. Łączna suma bilansowa ⁽¹⁾ działalności podstawowej i działalności niebędącej działalnością podstawową wynosiła 120 642 mln EUR w grudniu 2011 r. W czerwcu 2012 r. suma bilansowa wynosiła 117 694 mln EUR, a do końca grudnia 2012 r. suma bilansowa wynosiła 116 857 mln EUR.

Podział CGD zostanie przeprowadzony w następujący sposób:

4.2. Działalność podstawowa

Aktywa przyporządkowane do działalności podstawowej

Działalność podstawowa obejmuje krajową działalność podstawową (bankowość detaliczną w obsłudze gospodarstw domowych, obsługę małych i średnich przedsiębiorstw, bankowość korporacyjną, bankowość inwestycyjną, zarządzanie aktywami, leasing, factoring, dzierżawę, bancassurance i kapitał wysokiego ryzyka), międzynarodową działalność podstawową oraz międzynarodową działalność obsługową.

4.2.1. Krajowa działalność podstawowa obejmuje określone poniżej aktywa netto (datą graniczną jest dzień 31 grudnia 2012 r.):

4.2.1.1. [850–900] mln EUR – środki pieniężne i salda w banku centralnym;

4.2.1.2. [1 000–1 500] mln EUR – kredyty (/należności) wobec instytucji kredytowych;

4.2.1.3. [2 500–3 000] mln EUR – aktywa finansowe przeznaczone do obrotu;

4.2.1.4. [10 000–15 000] mln EUR – aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

4.2.1.5. [0–5] mln EUR – aktywa finansowe utrzymane do upływu terminu zapadalności;

4.2.1.6. [60 000–65 000] mln EUR – kredyty udzielone klientom;

w tym:

4.2.1.6.1. deweloperzy i budownictwo: [8 000–8 500] mln EUR;

4.2.1.6.2. hipoteczne kredyty mieszkaniowe: [30 000–35 000] mln EUR;

4.2.1.6.3. wielkie korporacje: [10 000–15 000] mln EUR;

4.2.1.6.4. MŚP: [3 000–3 500] mln EUR;

4.2.1.6.5. kredyty konsumenckie: [1 500–2 000] mln EUR;

4.2.1.6.6. inne: [4 000–4 500] mln EUR (obejmują inne instytucje finansowe oraz instytucje rządowe na szczeblu centralnym i lokalnym);

4.2.1.7. [400–450] mln EUR – rzeczowe aktywa trwałe;

4.2.1.8. [150–200] mln EUR – wartości niematerialne;

4.2.1.9. [4 000–4 500] mln EUR – inne aktywa

w tym:

4.2.1.9.1. nieruchomości inwestycyjne: [80–90] mln EUR;

4.2.1.9.2. pochodne instrumenty zabezpieczające: [30–40] mln EUR;

4.2.1.9.3. aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży: [500–550] mln EUR;

4.2.1.9.4. aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego: [30–40] mln EUR;

4.2.1.9.5. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: [1 000–1 500] mln EUR;

4.2.1.9.6. inne aktywa: [2 000–2 500] mln EUR;

⁽¹⁾ System rachunkowości.

- 4.2.1.10. [30–40] mln EUR – wkład aktywów netto wynikający z udziałów kapitałowych w innych krajowych jednostkach gospodarczych (metoda praw własności) wymienionych w dodatku II.
- 4.2.2. Międzynarodowa działalność podstawowa i międzynarodowa działalność obsługowa obejmują wkład aktywów netto oraz obszary międzynarodowe określone poniżej (datą graniczną jest dzień 31 grudnia 2012 r.).
- 4.2.2.1. Międzynarodowa działalność podstawowa obejmuje wszystkie obszary międzynarodowe („międzynarodowe regiony kluczowe”), w których CGD posiada znaczącą pozycję w bankowości detalicznej poprzez oddziały lokalne albo jednostki zależne, jak wskazano poniżej:
- 4.2.2.1.1. Hiszpania – aktywa netto ogółem: [4 000–4 500] mln EUR ⁽²⁾;
- 4.2.2.1.2. Francja – aktywa netto ogółem: [4 000–4 500] mln EUR;
- 4.2.2.1.3. Makao (Chiny) – aktywa netto ogółem: [3 000–3 500] mln EUR;
- 4.2.2.1.4. Mozambik – aktywa netto ogółem: [1 500–2 000] mln EUR;
- 4.2.2.1.5. Angola – aktywa netto ogółem: [1 000–1 500] mln EUR;
- 4.2.2.1.6. Republika Południowej Afryki – aktywa netto ogółem: [600–650] mln EUR;
- 4.2.2.1.7. Brazylia – aktywa netto ogółem: [500–550] mln EUR;
- 4.2.2.1.8. Republika Zielonego Przylądka – aktywa netto ogółem: [750–800] mln EUR;
- 4.2.2.1.9. Timor – aktywa netto ogółem: [50–60] mln EUR;
- 4.2.2.1.10. Wyspy Świętego Tomasza – aktywa netto ogółem: [0–5] mln EUR;
- 4.2.2.2. Międzynarodowa działalność obsługowa stanowi działalność specjalistyczną, w ramach której świadczone są usługi na rzecz grupy CGD (takie jak finansowanie, dostęp do rynków instytucjonalnych i tworzenie struktury produktów). Działalność obsługową wykonują wyspecjalizowane oddziały lokalne lub jednostki zależne na kluczowych rynkach, jak wskazano poniżej:
- 4.2.2.2.1. Luksemburg – aktywa netto ogółem: [100–150] mln EUR;
- 4.2.2.2.2. Kajmany – aktywa netto ogółem: [600–650] mln EUR;
- 4.2.2.2.3. Zjednoczone Królestwo (Londyn) – aktywa netto ogółem: [400–450] mln EUR;
- 4.2.2.2.4. Stany Zjednoczone Ameryki (Nowy Jork) – aktywa netto ogółem: [250–300] mln EUR;
- 4.2.2.2.5. Chiny (Zhuhai) – aktywa netto ogółem: [5–10] mln EUR.
- 4.2.3. Wielkość
- 4.2.3.1. Do końca grudnia 2014 r. wielkość sumy bilansowej w odniesieniu do działalności podstawowej nie może przekraczać [100–150] mld EUR ⁽³⁾, aktywa ważone ryzykiem nie mogą przekraczać [70–80] mld EUR, relacja kosztów do dochodów nie może przekraczać [70–80] %, relacja kredytów do depozytów nie może przekraczać [120–130] %, a wskaźnik pokrycia kredytu narażonego na ryzyko nie może być niższy niż [50–60] %.
- 4.2.3.2. Do końca grudnia 2016 r. wielkość sumy bilansowej działalności podstawowej nie może przekraczać [100–150] mld EUR ⁽⁴⁾, aktywa ważone ryzykiem nie mogą przekraczać [70–80] mld EUR, relacja kosztów do dochodów nie może przekraczać [50–60] %, relacja kredytów do depozytów nie może przekraczać [120–130] %, a wskaźnik pokrycia kredytu narażonego na ryzyko nie może być niższy niż [50–60] %.

⁽²⁾ Oprócz oddziału hiszpańskiego i aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową, które mają być przeniesione do oddziału hiszpańskiego.

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

⁽⁴⁾ Zob. przypis 1.

- 4.2.3.3. Całkowita ekspozycja skonsolidowanej sumy bilansowej w odniesieniu do emitentów [...] nie może przekraczać [10–20] mld EUR podczas okresu restrukturyzacji.
- 4.2.3.4. W przypadku wystąpienia prawdopodobieństwa, że wspomniane wyżej cele dotyczące sumy bilansowej, aktywów ważonych ryzykiem, relacji kosztów do dochodów, relacji kredytów do depozytów oraz pokrycia kredytu narażonego na ryzyko nie zostaną osiągnięte, CGD z własnej inicjatywy, a w każdym wypadku na wniosek powiernika ds. monitorowania, przedstawia działania zaradcze w terminie jednego miesiąca. Powiernik ds. monitorowania przeanalizuje zaproponowane działania zaradcze i złoży sprawozdanie Komisji dotyczące ich adekwatności pod względem osiągnięcia celów określonych w planie restrukturyzacji.
- 4.2.4. Oddziały i pracownicy
- Obecna struktura działalności podstawowej w Portugalii zostanie ograniczona w niżej opisany sposób.
- 4.2.4.1. Zmniejszenie liczby krajowych oddziałów detalicznych⁽⁵⁾ z 829 (na dzień 31 grudnia 2012 r.) do [750–800] do [...].
- 4.2.4.2. Oddziały nie mogą być zastąpione innymi jednostkami lub strukturami, które zasadniczo świadczą te same usługi i zatrudniają znaczne zasoby ludzkie. CGD może natomiast zainstalować automatyczne punkty usługowe (np. bankomaty lub podobne urządzenia).
- 4.2.4.3. Zmniejszenie liczby pracowników krajowych z 11 904 (bez jednostki ubezpieczeniowej na dzień 31 grudnia 2012 r.) do [10 000–15 000] pracowników do [...], do [10 000–15 000] pracowników do [...], do [10 000–15 000] pracowników do końca [...], do [10 000–15 000] pracowników do [...].
- 4.2.4.4. Po [...] r. i do końca okresu restrukturyzacji liczba oddziałów w Portugalii nie może wzrosnąć.
- 4.2.4.5. W przypadku wystąpienia prawdopodobieństwa, że wspomniane wyżej cele dotyczące oddziałów i pracowników nie zostaną osiągnięte, CGD z własnej inicjatywy, a w każdym razie na wniosek powiernika ds. monitorowania, przedstawia działania zaradcze w terminie jednego miesiąca od wniosku powiernika ds. monitorowania. Powiernik ds. monitorowania przeanalizuje zaproponowane działania zaradcze i złoży sprawozdanie Komisji dotyczące ich adekwatności pod względem osiągnięcia celów określonych w planie restrukturyzacji.
- 4.2.5. Opis działalności podstawowej
- 4.2.5.1. Działalność podstawowa obejmuje komercyjną bankowość detaliczną, dotyczącą szczególnie gospodarstw domowych, MŚP i bankowość korporacyjną, w tym również usługi bankowości inwestycyjnej, zarządzania aktywami, dzierżawy, leasingu i faktoringu, a także bancassurance i kapitał wysokiego ryzyka, szczególnie w krajowym regionie kluczowym i międzynarodowym regionie kluczowym, jak również międzynarodową działalność obsługową.
- 4.2.5.2. W związku z tym podczas okresu restrukturyzacji CGD:
- 4.2.5.2.1. nie podejmuje żadnej nowej działalności poza regionem kluczowym i poza obszarami międzynarodowej działalności obsługowej określonymi w pkt 4.2.2. W celu uniknięcia wątpliwości CGD w dalszym ciągu będzie mogła rozpocząć nową działalność w relacjach z klientami zamieszkałymi poza regionem kluczowym, w przypadku gdy odnośne działania są rejestrowane w regionie kluczowym lub w ramach międzynarodowej działalności obsługowej;
- 4.2.5.2.2. zapewnia, aby aktywa netto międzynarodowej działalności obsługowej nie przekraczały [0–5] % wielkości sumy bilansowej działalności podstawowej;
- 4.2.5.2.3. nie podejmuje żadnej nowej działalności w Portugalii, innej niż działalność opisana w pkt 4.2.

⁽⁵⁾ Oprócz oddziałów samoobsługowych i łącznie z biurami.

4.2.6. Zasady mające zastosowanie do międzynarodowej działalności podstawowej i międzynarodowej działalności obsługowej

Do końca okresu restrukturyzacji CGD dołoży wszelkich starań w celu zmniejszenia swojej ekspozycji w zakresie kapitału i finansowania wewnątrzgrupowego w ramach swojej międzynarodowej działalności podstawowej. CGD nie zwiększa swojej ekspozycji kapitału i finansowania wewnątrzgrupowego w ramach swojej międzynarodowej działalności podstawowej i międzynarodowej działalności obsługowej, z wyjątkiem przypadków, w których zwieszenie to wynika bezpośrednio z powstałych uprzednio (przed przyjęciem niniejszej decyzji) zobowiązań wynikających z umowy wobec osób trzecich lub zobowiązań regulacyjnych lub jest wymagane przez prawomocną i wiążącą decyzję organu publicznego dotyczącą CGD. Przed wdrożeniem środków kapitałowych CGD zobowiązuje się niezwłocznie powiadomić powiernika ds. monitorowania o każdej takiej decyzji i zobowiązuje się przedstawić powiernikowi ds. monitorowania biznesplan w odniesieniu do jednostek, które wymagają dodatkowego kapitału lub finansowania. Powiernik ds. monitorowania przeanalizuje biznesplan i złoży Komisji sprawozdanie dotyczące adekwatności podjętych środków.

4.2.7. Plan restrukturyzacji BCG Hiszpania

4.2.7.1. CGD przeprowadza restrukturyzację działalności BCG Hiszpania w celu zapewnienia jego długoterminowej rentowności, autonomii wobec CGD pod względem finansowania i pozytywnego wkładu w rentowność grupy CGD.

4.2.7.2. CGD zobowiązuje się do zaprzestania wszelkiej działalności w Hiszpanii, która nie jest bezpośrednio związana z podstawową działalnością operacyjną (bankowość detaliczna ⁽⁶⁾, wsparcie MŚP oraz działalność transgraniczna). W szczególności CGD zobowiązuje się do:

4.2.7.2.1. zaprzestania nowej produkcji w ramach działalności związanej z finansowaniem projektów;

4.2.7.2.2. zaprzestania nowej produkcji w ramach działalności związanej z finansowaniem z zastosowaniem dźwigni finansowej;

4.2.7.2.3. zaprzestania nowej produkcji w ramach działalności związanej z finansowaniem nabywania.

4.2.7.3. Restrukturyzacja BCG Hiszpania odbywa się w dwóch etapach.

4.2.7.3.1. Etap 1

Do dnia [...] CGD przeprowadzi następujące działania:

4.2.7.3.1.1. wykorzysta oddział CGD w Hiszpanii jako narzędzie umożliwiające konsolidację dotychczasowego portfela w Hiszpanii, oddzielając działalność podstawową od działalności niebędącej działalnością podstawową i chroniąc podstawową działalność operacyjną. Niezwiązane z działalnością podstawową portfele hurtowych kredytów i kredytów hipotecznych zarówno w BCG Hiszpania, jak i w hiszpańskim oddziale CGD (*Sucursal em Espanha*) zostaną skonsolidowane w oddziale hiszpańskim, który zaprzestanie wszelkiej nowej produkcji i upłynni te portfele (zob. szczegółowy wykaz aktywów o wartości [1 000–1 500] mln EUR przenoszonych z BCG Hiszpania w dodatku III);

4.2.7.3.1.2. przeprowadzi restrukturyzację sieci bankowości detalicznej BCG Hiszpania w tym aktywów o wartości [5 000–5 500] mln EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. (zob. szczegółowy wykaz aktywów o wartości [5 000–5 500] mln EUR w dodatku III) poprzez ponowne skoncentrowanie działalności na podstawowych obszarach, skupienie się na transgranicznej działalności MŚP oraz zmniejszenie liczby oddziałów cechujących się ujemną rentownością, niezrównoważoną relacją kredytów do depozytów, niewystarczającą liczbą klientów;

4.2.7.3.1.3. zmniejszy liczbę oddziałów ze 173 oddziałów w grudniu 2012 r. do [100–110] do [...] (zob. szczegółowy wykaz oddziałów w dodatku V), przy czym liczba ta nie ulegnie zwiększeniu podczas okresu restrukturyzacji;

4.2.7.3.1.4. zmniejszy liczbę pracowników z 797 pracowników w grudniu 2012 r. do [500–523] do [...], przy czym liczba ta nie ulegnie zwiększeniu;

4.2.7.3.1.5. osiągnie kluczowe wskaźniki skuteczności działania do [...].

Od października 2014 r. powiernik ds. monitorowania rozpocznie ocenę tego, czy następujące kluczowe wskaźniki skuteczności działania w przypadku BCG Hiszpania zostaną osiągnięte do [...].

⁽⁶⁾ Na tradycyjnych obszarach (Galicji, Estremadurze, Kastylii-Leon i Asturii) i w dużych miastach oraz w głównych ośrodkach handlu transgranicznego (Madrycie, Barcelonie, Kraju Basków, Andaluzji, Aragonii i Walencji).

- 4.2.7.3.1.5.1. Przez cały okres [...] łączne koszty pracy oraz koszty sprzedaży, koszty ogólne i administracyjne muszą być mniejsze lub równe [50–60] mln EUR oraz BCG Hiszpania musi osiągnąć relację kosztów do dochodów niższą lub równą [50–60] %;
- 4.2.7.3.1.5.2. BCG Hiszpania musi się całkowicie samofinansować i być wystarczająco dokapitalizowany. Nie było konieczne zapewnienie dodatkowego kapitału i finansowania netto w okresie od końca 2012 r. do [...] oraz nie jest konieczne zapewnienie dodatkowego kapitału i finansowania netto do końca okresu restrukturyzacji.
- 4.2.7.3.1.5.3. Kwota nowych kredytów (netto), tj. kredytów powstałych po końcu 2012 r., których termin zapadalności nie został osiągnięty lub które nie zostały spłacone do [...], musi być równa lub większa [900–950] mln EUR. Udział nowych kredytów związanych z działalnością transgraniczną jest równy lub większy [20–30] %.
- 4.2.7.3.1.5.4. Nowe kredyty, jak określono w pkt 4.2.7.3.1.5.3, generują średnią ważoną marżę netto (spread) powyżej stopy referencyjnej (sześciomiesięczna stopa EURIBOR) na poziomie co najmniej [0–5] %.
- 4.2.7.3.1.5.5. Wskaźnik kredytów zagrożonych w ramach nowych kredytów, jak określono w pkt 4.2.7.3.1.5.3, jest równy lub niższy [0–5] %.
- 4.2.7.3.1.5.6. Łączna wartość depozytów jest równa lub większa [0–5] mld EUR ⁽⁷⁾. Średni ważony koszt depozytów jest nie wyższy niż [...] ⁽⁸⁾; relacja kredytów do depozytów jest równa lub mniejsza [100–150] %.
- 4.2.7.3.2. Etap 2
- 4.2.7.3.2.1. Począwszy od [...], CGD będzie kontynuowała wdrażanie planu restrukturyzacji BCG Hiszpania do końca okresu restrukturyzacji, jeżeli kluczowe wskaźniki skuteczności działania zostaną spełnione do [...].
- 4.2.7.3.2.2. Jeżeli kluczowe wskaźniki skuteczności działania, o których mowa powyżej, nie zostaną osiągnięte do [...] lub niezwłocznie po zakończeniu przez powiernika ds. monitorowania oceny stwierdzającej istnienie wystarczających dowodów na to, że kluczowe wskaźniki skuteczności działania nie zostaną osiągnięte, BCG Hiszpania natychmiast zaprzestanie podejmowania wszelkiej nowej produkcji i rozpocznie zamykanie działalności w Hiszpanii, przez co CGD mogłaby zachować niewielką obecność w celu ułatwienia wygaszenia działalności w Hiszpanii.
- 4.3. Działalność niebędąca działalnością podstawową
- Wszystkie rodzaje działalności i aktywa, które nie są wyraźnie wymienione w sekcji 4.2, uznaje się za niebędące działalnością podstawową. W celu przywrócenia rentowności i skoncentrowania się przez CGD na jej działalności podstawowej pozbędzie się ona linii biznesowych związanych z ubezpieczeniami i zdrowiem, sprzeda wszystkie niestrategiczne udziały kapitałowe oraz przeniesie wszystkie rodzaje działalności niebędące działalnością podstawową w stan likwidacji jak opisano poniżej.
- 4.3.1. Sprzedaż Caixa Seguros
- 4.3.1.1. Caixa Seguros, będąca główną spółką zależną CGD działającą w sektorze ubezpieczeń, należy sprzedać do [...]. Sprzedaż tej jednostki ubezpieczeniowej [...]:
- 4.3.1.1.1. [...]
- 4.3.1.1.2. W celu przeprowadzenia zbycia aktywów jednostki ubezpieczeniowej (szacowanych na [...] mld EUR) Portugalia zobowiązuje się do zapewnienia znalezienia przez CGD nabywcy oraz do zawarcia ostatecznej wiążącej umowy sprzedaży i kupna najpóźniej do [...]. Jeżeli CGD nie zawrze takiej umowy do [...], dnia [...] mianuje powiernika ds. zbycia i udziela mu wyłącznego upoważnienia do sprzedaży aktywów jednostki ubezpieczeniowej (oszacowanych na [...] mld EUR [...] najpóźniej do dnia [...]).
- 4.3.1.1.3. [...].

⁽⁷⁾ Z 10 % marginesem tolerancji.

⁽⁸⁾ Zob. przypis 7.

- 4.3.2. Aktywa przyporządkowane do działalności niebędącej działalnością podstawową przeznaczone do likwidacji
- 4.3.2.1. Działalność niebędąca działalnością podstawową obejmuje aktywa uwzględnione w ramach następujących działań (datą graniczną jest dzień 31 grudnia 2012 r.):
- 4.3.2.1.1. upłynnienie aktywów Ex-BPN, które na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiły łącznie [4 000–4 500] mln EUR (kredyt w wysokości [1 000–1 500] mln EUR oraz posiadany dług (dostępny do sprzedaży) w wysokości [2 500–3 000] mln EUR);
- 4.3.2.1.2. sprzedaż niestrategicznych udziałów kapitałowych: [200–250] mln EUR – sprzedaż do dnia [...] (przewidywana wartość sprzedaży)
- 4.3.2.1.3. upłynnienie hiszpańskiego portfela kredytowego niezwiązanego z działalnością podstawową, który na dzień 31 grudnia 2012 r. ma wartość: [1 500–2 000] mln EUR (szczegółowy wykaz w dodatku IV);
- 4.3.2.1.4. zbycie jednostki ubezpieczeniowej określone powyżej w pkt 4.3.1.
- 4.3.2.2. Do końca grudnia 2014 r. aktywa niezwiązane z działalnością podstawową nie mogą wynosić więcej niż [10–20] mld EUR.
- 4.3.2.3. Do końca grudnia 2016 r. aktywa niezwiązane z działalnością podstawową nie mogą wynosić więcej niż [5–10] mld EUR.
- 4.3.2.4. Zasady mające zastosowanie do działalności niebędącej działalnością podstawową
- 4.3.2.4.1. Ograniczenia nowej produkcji
- 4.3.2.4.1.1. Przeprowadza się zakończenie wszelkiej nowej produkcji z niżej określonymi wyjątkami.
- 4.3.2.4.1.2. Kwoty będące przedmiotem zobowiązań wynikających z umowy, lecz jeszcze niespłacone ogranicza się do ścisłego minimum.
- 4.3.2.4.1.3. Nie udziela się żadnego dodatkowego finansowania istniejących klientów, które nie jest przedmiotem zobowiązania wynikającego z umowy, z wyjątkiem przypadków, w których jest ono ściśle konieczne w celu zachowania wartości zabezpieczenia kredytu lub w inny sposób związane z minimalizowaniem strat kapitałowych lub zwiększeniem oczekiwanej wartości możliwych do odzyskania kwot kredytu.
- 4.3.2.4.1.4. Zarządzanie istniejącymi aktywami: istniejącymi aktywami zarządza się w sposób, który powoduje maksymalizację bieżącej wartości netto aktywów. W szczególności, jeżeli klient nie może wypełnić warunków udzielonego mu kredytu, kredyt ten zostanie zrestrukturyzowany [odroczenie lub częściowe umorzenie spłat, zamiana (części) należności kapitałowych itd.] tylko wówczas, gdy taka restrukturyzacja doprowadzi do zwiększenia bieżącej wartości kredytu. Zasada ta ma również zastosowanie do kredytów hipotecznych.
- 4.3.2.4.2. Czynna likwidacja aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową
- 4.3.2.4.2.1. Aktywami niezwiązanymi z działalnością podstawową zarządza się, mając na celu ich zbycie, upłynnienie lub likwidację w sposób zorganizowany, lecz przy minimalnych kosztach. Wszelkie aktywa pozostające na koniec okresu restrukturyzacji powinny być zlikwidowane w sposób zorganizowany po upływie terminu ich zapadalności. Nie rozpoczyna się żadnej nowej działalności niebędącej działalnością podstawową, chyba że jest to wyraźnie określone w zobowiązaniach. W tym celu można podjąć niżej określone działania.
- 4.3.2.4.2.2. Zasadą ogólną jest jak najszybsza sprzedaż aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową. CGD zobowiązuje się do sprzedaży takich aktywów w każdym przypadku, gdy sprzedaż nie prowadzi do strat księgowej, z wyjątkiem sytuacji, w której cena sprzedaży jest niewystarczająca w kontekście niekontrowersyjnej wyceny.

4.3.2.4.3. Sprzedaż udziałów niestrategicznych.

4.3.2.4.3.1. CGD zobowiązuje się do zbycia następujących niestrategicznych udziałów kapitałowych do [...]:

Spółka	Stawka (%) (*)	Wartość sprzedaży (w mln EUR) (**)	Data sprzedaży
[...]	[...] %	[200–250]	[...]
[...]	[...] %	[10–20]	[...]

(*) Wycenionych na dzień 31 grudnia 2012 r.

(**) BPN został znacjonalizowany w 2008 r. i sprzedany w 2011 r. Niektóre spośród jego aktywów zostały przekazane do CGD.

4.3.2.4.3.2. Łączna wartość udziałów niestrategicznych na początku procesu eliminacji dźwigni finansowej wynosiła 841 mln EUR. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wartość niestrategicznych udziałów kapitałowych wynosiła [200–250] mln EUR.

4.3.2.4.3.3. CGD dokona całkowitego zbycia udziałów kapitałowych wymienionych powyżej do [...]. Jeżeli CGD nie dokona całkowitego zbycia opisanych udziałów do [...], dnia [...] mianuje powiernika ds. zbycia i udziela mu wyłącznego upoważnienia do sprzedaży pozostałych niestrategicznych udziałów kapitałowych [...] najpóźniej do dnia [...].

4.3.2.4.3.4. Do czasu sprzedaży każdego z wyżej wymienionych niestrategicznych udziałów CGD w żadnym przypadku nie zwiększa swojej ekspozycji finansowej (np. poprzez kredyty i gwarancje) w stosunku do takiego przedsiębiorstwa, z wyłączeniem przypadków, gdy jest to: a) zwykłą czynnością w ramach działalności w przeważających warunkach rynkowych; lub b) ściśle konieczne do zachowania wartości odnośnych udziałów kapitałowych; lub c) w inny sposób związane z minimalizowaniem strat kapitałowych lub zwiększaniem oczekiwanej wartości możliwych do odzyskania wartości takich ekspozycji lub udziałów. CGD dołoży wszelkich starań w celu zmniejszenia swojej ekspozycji finansowej w stosunku do takich przedsiębiorstw.

5. **Mechanizm zwrotu pomocy**

5.1. CGD zobowiązuje się do spłaty warunkowych obligacji zamiennych w kwocie 900 mln EUR w następujących transzach:

5.1.1. w roku obrotowym 2014: [50–60] % nadwyżki kapitału powyżej sumy mającego zastosowanie minimalnego wymogu kapitałowego na mocy prawa unijnego i portugalskiego (uwzględniając filar 1 i 2) oraz buforu kapitałowego wynoszącego [100–150] punktów bazowych;

5.1.2. w roku obrotowym 2015 i w następnych latach obrotowych: [90–100] % nadwyżki kapitału powyżej sumy mającego zastosowanie minimalnego wymogu kapitałowego na mocy prawa unijnego i portugalskiego (uwzględniając filar 1 i 2) oraz buforu kapitałowego wynoszącego [100–150] punktów bazowych.

5.2. Nie naruszając kompetencji Banku Portugalii jako organu nadzoru bankowego w odniesieniu do CGD, spłatę warunkowych obligacji zamiennych zawiesza się całkowicie lub częściowo, jeżeli na podstawie uzasadnionego żądania CGD popartego przez powiernika ds. monitorowania uznaje się, że zagrazi ona wypłacalności banku w kolejnych latach.

5.3. CGD zobowiązuje się do zapłaty 405 415 EUR (równowartości kwoty płatności kuponowej z dnia 28 września 2012 r.) Republice Portugalskiej do końca 2013 r.

6. **Środki dotyczące postępowania i ład korporacyjny**

6.1. Zakaz nabywania: CGD zobowiązuje się powstrzymać od dokonywania transakcji nabycia. Zakaz ma zastosowanie zarówno do zakupu przedsiębiorstw posiadających własną osobowość prawną, jak i udziałów w przedsiębiorstwach lub pakietów aktywów stanowiących transakcję handlową lub sektor działalności. Nie ma on zastosowania do transakcji nabycia, których przeprowadzenie jest konieczne w celu utrzymania

stabilności finansowej lub korporacyjnej lub w celu ochrony efektywnej konkurencji, pod warunkiem ich uprzedniego zatwierdzenia przez powiernika ds. monitorowania. Zakaz ten nie ma również zastosowania do: (1) transakcji nabycia, które pod względem zarządzania istniejącymi zobowiązaniami klientów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej należą do zwykłej bieżącej działalności banku; lub (2) transakcji związanych z kapitałem wysokiego ryzyka; lub (3) transakcji nabycia, które należą do wyjątków przewidzianych w pkt 4.2.6 oraz są zgodne z procedurą przewidzianą w tym punkcie; lub (4) transakcji nabycia w ramach grupy; lub (5) transakcji nabycia udziałów przedsiębiorstw portugalskich niebędących instytucjami kredytowymi, w których CGD posiada już co najmniej 50 % udziałów, pod warunkiem ich uprzedniego zatwierdzenia przez powiernika ds. monitorowania. Zobowiązanie to stosuje się do końca okresu restrukturyzacji. CGD może nabywać udziały w przedsiębiorstwach, pod warunkiem że cena zakupu zapłacona przez CGD w ramach jakiegokolwiek nabycia jest mniejsza niż [0–5] % wielkości bilansu CGD na ostatnim dzień miesiąca poprzedzającego decyzję oraz że skumulowane ceny zakupu netto zapłacone przez CGD za wszelkie takie nabycia w całym okresie restrukturyzacji wynoszą mniej niż [0–5] % wielkości bilansu CGD na ten sam dzień.

- 6.2. Zakaz stosowania agresywnych praktyk handlowych: bank będący beneficjentem musi unikać podejmowania agresywnych praktyk handlowych podczas trwania okresu restrukturyzacji.
- 6.3. Transakcje z użyciem środków własnych: Portugalia zapewni, aby CGD nie angażował się w żadne transakcje z użyciem środków własnych poza minimum niezbędnym do normalnego funkcjonowania zasobów finansowych. W okresie restrukturyzacji łączny limit VaR aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu nie przekroczy [30–40] mln EUR.
- 6.4. Reklamowanie: CGD nie może wykorzystać przyznania środków pomocy lub jakichkolwiek korzyści wynikających z tych środków pomocy do celów reklamowych.
- 6.5. Gwarancje dotyczące ładu korporacyjnego
 - 6.5.1. Wszyscy członkowie organów zarządzających CGD muszą posiadać kompetencje określone w art. 30 i 31 ogólnych ram dotyczących instytucji kredytowych i spółek finansowych, zatwierdzonych dekretem z mocą ustawy nr 298/92 z dnia 31 grudnia, z późniejszymi zmianami, a także w wytycznych EUNB w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje z dnia 22 listopada 2012 r. (EBA/GL/2012/06). Liczba członków zarządu nie może przekraczać 20 osób. Celem udziałowców CGD jest zmniejszenie tej liczby do 16 osób z końcem kadencji obecnego zarządu.
 - 6.5.2. Oprócz komitetów ustanowionych w akcie założycielskim (tj. komitetu wykonawczego i komitetu audytowego) i strategii CGD, komitetu zarządzającego i oceniającego ustanowionego przez radę dyrektorów i składającego się z dyrektorów niewykonawczych CGD może tworzyć jedynie takie organy wewnętrzne, które są niezbędne do pomocy w zarządzaniu przedsiębiorstwem i które składają się z członków komitetu wykonawczego i w stosownych przypadkach pracowników CGD zajmujących stanowiska kierownicze wyższego szczebla w odpowiednich obszarach.
 - 6.5.3. Wszelkie decyzje CGD podejmuje się w oparciu o uzasadnienie czysto handlowe, a wszelkie interakcje Portugalii z CGD odbywają się na warunkach rynkowych.
 - 6.5.4. Portugalia zobowiązuje się nie wywierać żadnego wpływu na bieżące zarządzanie operacyjne CGD ani na wewnętrzne zasady CGD dotyczące polityki w zakresie ryzyka kredytowego, ustalania cen i udzielania kredytów. Portugalia może jednak wydawać wytyczne dotyczące strategicznego ukierunkowania i innych kwestii w odniesieniu do CGD na podstawie ogólnych warunków prawa spółek oraz prawa przedsiębiorstw publicznych (dekret z mocą ustawy nr 558/99, z dnia 17 grudnia, z późniejszymi zmianami). Portugalia nie będzie zakłócała pełnej niezależności kierownictwa banku w zakresie ryzyka kredytowego i polityki udzielania kredytów w przypadku zasięgnięcia jej opinii w odniesieniu do planów operacyjnych CGD oraz jego planów dotyczących udzielania kredytów na rzecz poszczególnych sektorów gospodarki.
 - 6.5.5. Rada ds. kredytów, rada ds. kredytów przedłużonych i komitet audytowy CGD działają w pełni niezależnie, zaś wszelkie powołania do rady ds. kredytów, rady ds. kredytów przedłużonych i komitetu audytowego odbywają się w poszanowaniu wymogu zapewnienia członkom tych organów możliwości działania w sposób niezależny i wolny od wszelkich konfliktów interesów.

- 6.5.6. CGD zapewnia włączenie do swojej polityki kredytowej i polityki w zakresie ryzyka, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2013 r., zasad, zgodnie z którymi wszyscy klienci są traktowani uczciwie w ramach niedyskryminacyjnych procedur, które są odrębne od procedur dotyczących ryzyka kredytowego i zdolności płatniczej i które są spójnie stosowane w całej grupie. Polityka kredytowa i polityka w zakresie ryzyka określają zasady udzielania kredytów i progi, powyżej których udzielenie kredytu musi być zatwierdzone przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla, warunki restrukturyzacji kredytów oraz postępowanie w przypadku roszczeń i sporów.
- 6.5.7. CGD zapewnia najpóźniej do dnia 31 grudnia 2013 r., aby specjalna sekcja polityki kredytowej i polityki w zakresie ryzyka była poświęcona zasadom regulującym relacje z kredytobiorcami powiązaniymi (w tym pracownikami, akcjonariuszami, dyrektorami, kierownikami, a także ich małżonkami, dziećmi i rodzeństwem oraz wszelkimi osobami prawnymi bezpośrednio lub pośrednio kontrolowanymi przez kogokolwiek z nich).
- 6.5.8. W celu zapewnienia zgodności CGD z zasadami określonymi w pkt 6.5.1–6.5.7 powiernik będzie miał możliwość:
- 6.5.8.1. otrzymania kopii wszystkich sprawozdań sporządzonych przez organy kontroli wewnętrznej, w tym protokołów posiedzeń, i będzie upoważniony do przeprowadzenia rozmów według jego własnego uznania z każdym kontrolerem lub audytorem bez względu na charakter kierowniczych obowiązków takiej osoby. Powiernik zapewnia: (i) należyte wykonywanie zaleceń stałych organów nadzoru lub okresowych kontrolerów/audytorów; oraz (ii) realizację planów działania w celu poprawy wszelkich niedociągnięć zidentyfikowanych w ramach kontroli wewnętrznych.
- 6.5.8.2. regularnego monitorowania praktyk handlowych CGD, ze szczególnym uwzględnieniem polityki kredytowej i polityki depozytowej. Powiernik dokonuje przeglądu polityki CGD dotyczącej kredytów restrukturyzowanych i zagrożonych. CGD przekazuje powiernikowi wszelkie sprawozdania na temat ryzyka przedłożone zarządowi wykonawczemu lub wszelkie analizy/przeglądy mające na celu ocenę zaangażowania kredytowego CGD. Powiernik przeprowadza własne analizy i dochodzenia na podstawie wymienionych wyżej sprawozdań oraz rozmowy, a także w razie potrzeby dokonuje przeglądu poszczególnych wniosków kredytowych. W związku z tym powiernik, który jest uprawniony do przeprowadzania rozmów z analitykami kredytowymi i urzędnikami ds. ryzyka w przypadkach, w których uzna to za stosowne, ma możliwość pełnego dostępu do wniosków kredytowych.
- 6.5.8.3. regularnego monitorowania zarządzania roszczeniami i sporami przez CGD. Powiernik zapewnia zarządzanie roszczeniami i sporami zgodnie z procedurami określonymi w ramach kontroli wewnętrznych CGD oraz zgodność CGD z najlepszymi praktykami branżowymi. Powiernik określi działania naprawcze, które należy wdrożyć w przypadku stwierdzenia niedociągnięć w istniejącym procesie.
- 6.6. Wynagrodzenia członków organów i pracowników banku:
- 6.6.1. CGD weryfikuje istnienie efektu zachęty w jego systemach wynagrodzeń i właściwy charakter tych systemów oraz zapewnia, aby nie powodowały one narażenia na nieuzasadnione ryzyko, były ukierunkowane na zrównoważone i długoterminowe cele spółki oraz przejrzyste.
- 6.6.2. Jako instytucja finansowa CGD ustanawia i wprowadza w życie politykę w zakresie wynagrodzenia i rekompensat w ścisłej zgodności z przepisami określonymi przez rząd Portugalii w dekretych z mocą ustawy nr 104/2007 z dnia 3 kwietnia (który stanowi transpozycję dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe) zmienionym dekretem z mocą ustawy nr 88/2011 z dnia 20 lipca i zgodnie z zasadami określonymi przez Bank Centralny Portugalii w Aviso nr 10/2011 z dnia 29 grudnia.
- 6.6.3. Polityka CGD w zakresie wynagrodzeń dla członków zarządu musi być także zgodna z dekretem z mocą ustawy nr 71/2007 z dnia 27 marca, który ustanawia system dotyczący statusu członków zarządu przedsiębiorstw kontrolowanych przez państwo.
- 6.6.4. Podobnie CGD zobowiązuje się do zapewnienia, aby bank stosował się do przepisów i zaleceń określonych przez Komisję Europejską w tej kwestii w unijnych ramach dotyczących pomocy państwa.
- 6.6.5. CGD zobowiązuje się w szczególności do ograniczenia do właściwego poziomu całkowitego wynagrodzenia każdego pracownika, w tym członków zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla, łącznie ze wszystkimi możliwymi stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia, w tym emerytur, zgodnie z art. 92 i 93 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE.

- 6.7. Zakaz wypłaty dywidend, płatności kuponowych i płatności odsetek: CGD nie będzie dokonywała (i dopilnuje, aby żadna z jej jednostek zależnych nie dokonywała) żadnych płatności z tytułu dywidend, płatności kuponowych ani płatności odsetek na rzecz posiadaczy akcji uprzywilejowanych i długu podporządkowanego, o ile płatności te nie są należne na podstawie zobowiązań wynikających z umowy lub zobowiązań prawnych. Dopuszcza się jednak, aby CGD dokonywała (lub zezwoliła swoim jednostkom zależnym na dokonywanie) płatności z tytułu dywidendy, płatności kuponowych lub płatności odsetek na rzecz posiadaczy akcji uprzywilejowanych lub długu podporządkowanego, jeżeli jest w stanie wykazać, że brak płatności utrudniłby lub spowolniłby spłatę warunkowych obligacji zamiennych (lub płatności kuponowych z tytułu warunkowych obligacji zamiennych), które zostały opisane w sekcji 5.
- 6.8. Wsparcie dla portugalskich MŚP: W kontekście zapewnienia finansowania i eliminacji dźwigni finansowej w gospodarce realnej CGD zobowiązała się wobec rządu Portugalii do przeznaczania 30 mln EUR rocznie na fundusz, który będzie inwestował w kapitał własny portugalskich MŚP i przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji. Funduszem zarządza bank lub osoba trzecia posiadająca wystarczającą wiedzę fachową i świadomość możliwości inwestycyjnych zgodnie z najlepszymi praktykami międzynarodowymi. Inwestycja w fundusz podlega uprzedniemu zatwierdzeniu przez portugalskie Ministerstwo Finansów, zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu ministerialnym określającym warunki dokapitalizowania na mocy prawa krajowego, i jest przeprowadzana przez CGD. Wszelkie środki finansowe nieprzekazane do takiego funduszu w terminie 12 miesięcy od czasu powstania zobowiązania przekazuje się portugalskiemu Skarbowi Państwa. Funduszu nie wykorzystuje się jako mechanizmu refinansowania w odniesieniu do istniejących kredytów. Wszelkie inwestycje przekraczające określoną wyżej kwotę podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.
- 6.9. Inne zasady postępowania: CGD kontynuuje rozszerzanie zakresu swojej działalności związanej z monitorowaniem ryzyka oraz prowadzi ostrożną, oszczędną i ukierunkowaną na trwały rozwój politykę handlową.
- 6.10. Powiernik ds. monitorowania
- 6.10.1. Portugalia zapewnia, aby pełne i prawidłowe wdrożenie planu restrukturyzacji oraz pełne i prawidłowe wykonanie wszystkich zobowiązań było stale monitorowane przez niezależnego i posiadającego odpowiednie kwalifikacje powiernika ds. monitorowania.
- 6.10.2. Mianowanie, zadania, obowiązki i zwolnienie powiernika ds. monitorowania muszą być zgodne z procedurami określonymi w dodatku I niniejszej decyzji.
- 6.10.3. Portugalia i CGD zapewniają, aby w trakcie wdrażania niniejszej decyzji Komisja lub powiernik ds. monitorowania posiadali nieograniczony dostęp do wszystkich informacji niezbędnych do monitorowania wdrażania niniejszej decyzji. Komisja lub powiernik ds. monitorowania mogą zażądać od CGD wyjaśnień i informacji. Portugalia i CGD muszą w pełni współpracować z Komisją i powiernikiem ds. monitorowania w zakresie wszelkich pytań związanych z monitorowaniem wdrażania niniejszej decyzji.
- 6.10.4. CGD będzie przedstawiała Komisji coroczne sprawozdania dotyczące zmian w działalności niebędącej działalnością podstawową po zwolnieniu powiernika ds. monitorowania na koniec okresu restrukturyzacji.
- 6.11. Powiernik ds. zbycia
- 6.11.1. Portugalia zapewnia dokonanie przez CGD w stosownym czasie sprzedaży aktywów jednostki ubezpieczeniowej (oszacowanych na [...] mld EUR) należących do Caixa Seguros. W tym celu CGD powołuje powiernika ds. zbycia w dniu [...], w przypadku gdy CGD nie zawarło ostatecznej wiążącej umowy sprzedaży i kupna najpóźniej do [...].
- 6.11.2. Portugalia zapewnia sprzedaż niestrategicznych udziałów kapitałowych (udział w [...] odpowiadający kwocie [200–250] mln EUR). W tym celu CGD powołuje powiernika ds. zbycia w dniu [...], w przypadku gdy CGD nie sprzedało w pełni swoich udziałów najpóźniej do [...].
- 6.11.3. Powiernik ds. zbycia jest niezależny od CGD i działa w imieniu i według instrukcji DG ds. Konkurencji, posiada wymagane kwalifikacje do wykonywania swoich zadań (na przykład jako bank inwestycyjny lub konsultant) i w żadnym momencie nie może być narażony na konflikt interesów. Powiernik ds. zbycia otrzymuje wynagrodzenie od CGD w sposób, który nie narusza niezależnego i skutecznego wypełniania jego zadań.

Dodatek I

POWIERNIK DS. MONITOROWANIA**(A) Mianowanie powiernika ds. monitorowania**

- (i) Portugalia zobowiązuje się zapewnić mianowanie przez CGD powiernika ds. monitorowania, którego zadania i obowiązki określono w części C niniejszego dodatku. Mandat obowiązuje przez cały okres trwania restrukturyzacji, tj. do dnia 31 grudnia 2017 r. Na koniec mandatu powiernik musi złożyć sprawozdanie końcowe.
- (ii) Powiernik musi być niezależny od CGD. Powiernik musi posiadać wiedzę specjalistyczną wymaganą do wykonywania jego mandatu, na przykład jako bank inwestycyjny, konsultant lub audytor, i w żadnym momencie nie może być narażony na jakikolwiek konflikt interesów. Powiernik ma otrzymywać wynagrodzenie od CGD w sposób, który nie narusza niezależnego i skutecznego wypełniania jego mandatu.
- (iii) Nie później niż sześć tygodni od daty notyfikacji decyzji Portugalia przedstawia Komisji nazwiska co najmniej dwóch osób do zatwierdzenia jako powiernika ds. monitorowania.
- (iv) Propozycje te muszą zawierać wystarczające informacje na temat tych osób, aby umożliwić Komisji sprawdzenie, czy zaproponowani powiernicy spełniają wymogi określone w części A pkt (ii), a w szczególności muszą uwzględniać następujące informacje:
 - a) pełne warunki proponowanego mandatu wraz ze wszystkimi postanowieniami niezbędnymi do tego, by powiernik mógł wypełniać swoje zadania;
 - b) projekt planu prac, opisujący, w jaki sposób powiernik zamierza realizować przypisane mu zadania.
- (v) Komisja może według swego uznania zatwierdzić lub odrzucić proponowanych powierników oraz zatwierdzić proponowany mandat z zastrzeżeniem wszelkich zmian uznanych przez nią za konieczne w celu umożliwienia powiernikowi wypełniania jego obowiązków. W przypadku zatwierdzenia tylko jednej osoby lub instytucji CGD mianuje tę osobę lub instytucję na powiernika lub spowoduje, że taka osoba lub instytucja zostanie mianowana, zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję. W przypadku zatwierdzenia więcej niż jednej osoby lub instytucji, CGD ma swobodę decyzji w sprawie mianowania jednej z nich na powiernika. Mianowanie powiernika nastąpi w terminie jednego tygodnia od zatwierdzenia przez Komisję zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję.
- (vi) W przypadku odrzucenia wszystkich kandydatów na powierników Portugalia przedstawia co najmniej dwie kolejne osoby lub instytucje w terminie dwóch tygodni od otrzymania informacji o odrzuceniu, zgodnie z wymogami i procedurą określonymi w części A pkt (i) oraz części A pkt (iv).
- (vii) W przypadku odrzucenia przez Komisję wszystkich kolejnych kandydatów na powierników Komisja wyznaczy powiernika, którego CGD mianuje lub spowoduje, że zostanie on mianowany, zgodnie z mandatem powiernika zatwierdzonym przez Komisję.

(B) Mianowanie powiernika ds. zbycia

- (i) Portugalia zobowiązuje się zapewnić mianowanie przez CGD powiernika ds. zbycia przestrzegając procedury mianowania określonej powyżej w odniesieniu do powiernika ds. monitorowania.
- (ii) Portugalia przedstawia Komisji nazwiska co najmniej dwóch osób do zatwierdzenia jako powiernika ds. zbycia nie później niż [...], w przypadku gdy do tego czasu CGD nie zawarło ostatecznej wiążącej umowy sprzedaży i kupna dotyczącej Caixa Seguros.
- (iii) Portugalia przedstawia Komisji nazwiska co najmniej dwóch osób do zatwierdzenia jako powiernika ds. zbycia nie później niż [...], w przypadku gdy do tego czasu CGD nie zawarło ostatecznej wiążącej umowy sprzedaży i kupna dotyczącej pozostałych niestrategicznych udziałów kapitałowych.

(C) Ogólne zadania i obowiązki

Powiernik wspiera Komisję w zapewnianiu wypełniania przez CGD zobowiązań oraz przejmując zadania powiernika ds. monitorowania określone w niniejszym dokumencie dotyczącym zobowiązań. Powiernik wykonuje zadania w ramach mandatu zgodnie z planem prac oraz ze zmianami planu prac zatwierdzonymi przez Komisję. Komisja, z własnej inicjatywy lub na wniosek powiernika lub CGD, może wydawać powiernikowi polecenia lub instrukcje w celu zapewnienia przestrzegania zobowiązań. CGD nie jest uprawniona do wydawania instrukcji powiernikowi. Powiernik podlega wymogom prawnym w zakresie poufności.

(D) Zadania i obowiązki powiernika ds. monitorowania i powiernika ds. zbycia

(1) Zadaniem powiernika jest zagwarantowanie pełnego i prawidłowego wykonania obowiązków określonych w zobowiązaniach oraz pełnego i prawidłowego wdrożenia planu restrukturyzacji CGD. Komisja, z własnej inicjatywy lub na wniosek powiernika, może wydawać powiernikowi lub CGD wszelkie polecenia lub instrukcje konieczne w celu zapewnienia wypełnienia zobowiązań dołączonych do niniejszej decyzji.

(2) Powiernik:

- (i) przedstawia w swoim pierwszym sprawozdaniu dla Komisji propozycję szczegółowego planu prac opisującego zamierzony sposób monitorowania wypełnienia zobowiązań dołączonych do niniejszej decyzji;
- (ii) monitoruje pełne i prawidłowe wdrażanie planu restrukturyzacji CGD, w szczególności następujących działań:
 - a) zmniejszenia sumy bilansowej i aktywów ważonych ryzykiem;
 - b) ograniczenia działalności gospodarczej;
 - c) zaprzestania działalności gospodarczej w uprzednio określonych obszarach działalności;
 - d) procesu sprzedaży udziałów w uprzednio określonych obszarach działalności;
 - e) restrukturyzacji działalności w Hiszpanii;
- (iii) monitoruje, czy CGD przestrzega zasad określonych w sekcji dotyczącej ładu korporacyjnego, faktycznie posiada efektywną i odpowiednią wewnętrzną organizację i faktycznie stosuje właściwe praktyki handlowe. W związku z tym powiernik:
 - a) otrzyma kopie wszystkich sprawozdań sporządzonych przez organy kontroli wewnętrznej i będzie upoważniony do przeprowadzenia rozmów według jego własnego uznania z każdym kontrolerem lub audytorem bez względu na charakter kierowniczych obowiązków takiej osoby. Powiernik zapewnia: (i) należyte wykonywanie zaleceń stałych organów nadzoru lub okresowych kontrolerów/audytorów; oraz (ii) realizację planów działania w celu poprawy wszelkich niedociągnięć zidentyfikowanych w ramach kontroli wewnętrznych;
 - b) będzie regularnie monitorował praktyki handlowe CGD, ze szczególnym uwzględnieniem polityki kredytowej i polityki depozytowej. Dokonuje on także przeglądu polityki CGD dotyczącej kredytów restrukturyzowanych i zagrożonych. CGD przekazuje powiernikowi wszelkie sprawozdania na temat ryzyka przedłożone Zarządowi lub wszelkie analizy/przeglądy mające na celu ocenę zaangażowania kredytowego CGD. Powiernik przeprowadza własne analizy i dochodzenia na podstawie wymienionych wyżej sprawozdań oraz rozmowy, a także w razie potrzeby dokonuje przeglądu poszczególnych wniosków kredytowych. W związku z tym powiernik, który jest uprawniony do przeprowadzania rozmów z analitykami kredytowymi i urzędnikami ds. ryzyka, w przypadkach, w których uzna to za stosowne, ma możliwość pełnego dostępu do wniosków kredytowych;
 - c) będzie regularnie monitorował zarządzanie roszczeniami i sporami przez CGD. Powiernik zapewnia obsługę roszczeń i spraw sądowych zgodnie z procedurami określonymi w ramach kontroli wewnętrznych CGD oraz zgodność CGD z najlepszymi praktykami branżowymi. Powiernik określi działania naprawcze, które należy wdrożyć w przypadku stwierdzenia niedociągnięć w istniejącym procesie.

- (iv) monitoruje zgodność ze wszystkimi pozostałymi zobowiązaniami;
- (v) pełni inne funkcje przewidziane dla powiernika w zobowiązaniach dołączonych do niniejszej decyzji;
- (vi) proponuje CGD środki, które uznaje za konieczne w celu wypełnienia przez CGD zobowiązań dołączonych do niniejszej decyzji;
- (vii) podczas weryfikacji zmian faktycznych danych finansowych w odniesieniu do prognoz sformułowanych w planie restrukturyzacji bierze pod uwagę wszelkie zmiany regulacyjne dotyczące wypłacalności i płynności;
- (viii) przedstawia Komisji, Portugalii i CGD projekt pisemnego sprawozdania w terminie trzydziestu dni od zakończenia każdego sześciomiesięcznego okresu. Komisja, Portugalia i CGD mogą zgłaszać uwagi do projektu w terminie pięciu dni roboczych. W terminie pięciu dni roboczych od otrzymania uwag powiernik przygotowuje sprawozdanie końcowe, włączając do niego uwagi w miarę możliwości i według swojego uznania, oraz przedkłada je Komisji i Portugalii. Dopiero w następnej kolejności powiernik wysyła kopię sprawozdania końcowego również do CGD. Jeżeli projekt sprawozdania lub sprawozdanie końcowe zawierają jakiegokolwiek informacje, których nie można ujawnić CGD, wówczas CGD otrzymuje tylko ogólnodostępną wersję projektu sprawozdania lub sprawozdania końcowego. W żadnym wypadku powiernik nie może przekazać żadnej wersji sprawozdania Portugalii lub CGD przed przedłożeniem go Komisji.

Sprawozdanie dotyczy w szczególności wypełniania przez powiernika zadań określonych w mandacie oraz wypełniania przez CGD zobowiązań, umożliwiając Komisji dokonanie oceny, czy CGD jest zarządzana zgodnie ze zobowiązaniami. W razie potrzeby Komisja może bardziej szczegółowo określić zakres sprawozdania. Oprócz składania powyższych sprawozdań powiernik niezwłocznie powiadamia Komisję na piśmie, jeżeli ma podstawy, by przypuszczać, że CGD nie dopełnia tych obowiązków, przesyłając jednocześnie wersję ogólnodostępną tej informacji do CGD.

- (3) Powiernik ds. zbycia sprzedaje nabywcy aktywa jednostki ubezpieczeniowej (oszacowane na [0–5] mld EUR) należące do Caixa Seguros [...]. Powiernik ds. zbycia włącza do umowy sprzedaży i kupna takie warunki, jakie uzna za właściwe w celu sprawnego przeprowadzenia sprzedaży do [...]. W szczególności powiernik ds. zbycia może włączyć do umowy sprzedaży i kupna takie postanowienia umowne dotyczące reprezentacji, gwarancji i odszkodowania, jakie są racjonalnie konieczne do zrealizowania sprzedaży. Powiernik ds. zbycia chroni uzasadnione interesy finansowe CGD z zastrzeżeniem bezwarunkowego zobowiązania CGD do zbycia [...].
- (4) Powiernik ds. zbycia musi sprzedać nabywcy pozostałe niestrategiczne udziały kapitałowe (szacowana cena sprzedaży [200–250] mln EUR) [...]. Powiernik ds. zbycia włącza do umowy sprzedaży i kupna takie warunki, jakie uzna za właściwe w celu sprawnego przeprowadzenia sprzedaży do [...]. Powiernik ds. zbycia chroni uzasadnione interesy finansowe CGD z zastrzeżeniem bezwarunkowego zobowiązania CGD do zbycia [...].

(E) Zadania i obowiązki CGD

- (1) CGD zapewnia wszelką współpracę z powiernikiem oraz udzielanie mu wszelkiego wsparcia i wszelkich informacji, jakich powiernik może w uzasadniony sposób wymagać przy wykonywaniu swoich zadań w ramach mandatu, oraz wymaga tego samego od swoich doradców. Powiernik ma nieograniczony dostęp do wszelkich ksiąg, rejestrów, dokumentów, kierownictwa i innego personelu, infrastruktury, obiektów i informacji technicznych CGD lub sprzedawanych jednostek działalności, które są niezbędne do wypełniania obowiązków powiernika w ramach mandatu. CGD udostępni powiernikowi co najmniej jedno biuro w swojej siedzibie, a wszyscy pracownicy CGD mają być dostępni w celu odbywania spotkań z powiernikiem i dostarczania mu wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania jego zadań.
- (2) Za zgodą CGD (przy czym wyrażenia takiej zgody nie można wstrzymywać ani opóźniać w nieuzasadniony sposób) i na jego koszt powiernik może mianować doradców (w szczególności w zakresie finansów przedsiębiorstw lub porad prawnych), jeżeli uważa, że mianowanie takich doradców jest niezbędne lub właściwe do celów wypełniania jego zadań i obowiązków w ramach mandatu, pod warunkiem że koszty i inne wydatki ponoszone przez powiernika są uzasadnione. Jeżeli CGD odmówi zatwierdzenia doradców zaproponowanych przez powiernika, Komisja może – po wysłuchaniu uzasadnienia CGD – zatwierdzić mianowanie takich doradców w miejsce CGD. Jedynie powiernik jest uprawniony do wydawania instrukcji doradcom.

(F) Zastąpienie, zwolnienie i ponowne mianowanie powiernika

- (1) Jeżeli powiernik zakończy wykonywanie swoich funkcji w ramach zobowiązań lub jeżeli istnieją jakiegokolwiek inne poważne powody, takie jak konflikt interesów po stronie powiernika,
- (i) Komisja może, po wysłuchaniu powiernika, zażądać od CGD jego zastąpienia;
- lub
- (ii) CGD może zastąpić powiernika za zgodą Komisji.
- (2) Jeżeli dany powiernik zostaje zwolniony zgodnie z częścią F pkt 1, można od niego wymagać, aby pełnił swoją funkcję nadal do momentu mianowania nowego powiernika, któremu zwolniony powiernik przekazuje w całości wszystkie istotne informacje. Nowego powiernika mianuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w części A pkt (iii)–(vii).
- (3) Oprócz przypadku zwolnienia zgodnie z częścią F pkt 1 powiernik może przestać pełnić swoje funkcje tylko po zwolnieniu go z jego zadań przez Komisję. Zwolnienie takie następuje, gdy wszystkie obowiązki powierzone powiernikowi są wypełnione. Komisja może jednak w dowolnym momencie zażądać ponownego mianowania powiernika, jeżeli w późniejszym terminie okaże się, że właściwe środki zaradcze nie zostały w pełni i odpowiednio wdrożone.
-

Dodatek II

**WKŁAD AKTYWÓW NETTO WYNIKAJĄCY Z UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH W INNYCH KRAJOWYCH
JEDNOSTKACH GOSPODARCZYCH (METODA PRAW WŁASNOŚCI)**

Wartości na grudzień 2012 r.

Jednostka gospodarcza	Państwo	Udział (%)	Aktywa netto Metoda praw własności (w mln EUR)	Działalność
SIBS SGPS	Portugalia	21,6	14,7	Spółka holdingowa specjalizująca się w płatnościach elektronicznych i w zarządzaniu portugalskim systemem bankomatów, z których korzystają wszystkie banki działające w Portugalii. W spółce uczestniczy 26 banków działających na portugalskim rynku.
Prado – Cartolinas da Lousã	Portugalia	37,4	4,4	Jednostka przemysłowa produkująca tekturę i papier. [...].
Torre Ocidente	Portugalia	25,0	4,1	Przedsiębiorstwo działające w sektorze nieruchomości, właściciel pojedynczego składnika aktywów do celów dzierżawy komercyjnej. [...].
Locarent	Portugalia	50,0	3,9	Przedsiębiorstwo świadczące usługi w zakresie wynajmu samochodów.
C ^a Papel do Prado	Portugalia	37,4	1,3	Przedsiębiorstwo posiadające aktywa w postaci nieruchomości nieprowadzącej działalności fabryki [...].
TF Fundo Turismo	Portugalia	33,5	1,3	Przedsiębiorstwo zarządzające funduszami inwestycyjnymi nieruchomości w sektorze turystyki, którego głównym udziałowcem jest państwo portugalskie.
Yunit Serviços	Portugalia	33,33	0,3	Przedsiębiorstwo tworzące rozwiązania handlu elektronicznego dla produktów i usług MŚP.
Bem Comum SCR	Portugalia	32,0	0,1	Przedsiębiorstwo zarządzające funduszami inwestycyjnymi specjalizujące się we wspieraniu tworzenia nowych przedsiębiorstw przez przedsiębiorców indywidualnych i osoby bezrobotne.

Dodatek III

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O AKTYWACH BCG HISZPANIA (WŁĄCZNIE Z AKTYWAMI, KTÓRE ZOSTANĄ
PRZEKAZANE ODDZIAŁOWI HISZPAŃSKIEMU)**

[...]

*Dodatek IV***SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O AKTYWACH ODDZIAŁU HISZPAŃSKIEGO**[...]

*Dodatek V***WYKAZ [...] ODDZIAŁÓW HISZPAŃSKICH ([...])**[...]
